Helsinki-lehti
03/21

Kaupungin uusi strategia lupaa lisää palveluja ja ilmastotekoja

65 000
valokuvaa Helsinkikuvia.fi:ssä

Helsinki Helsingfors

Katutaide tuo väriä harmauteen

Vår kulturproducent Siw Handroos-Kelekay och hennes scen, Nordhuset har jubileum

Pormestari Juhana Vartiainen:

”Haluan Helsingin hyvän ja kestävän kasvun jatkuvan. Se tarkoittaa vaurautta ja parempia työtilaisuuksia kaupunkilaisille.”

KAUPUNGIN ASUKASLEHTI, JULKINEN TIEDOTE, JAETAAN KAIKKIIN TALOUKSIIN.
STADENS INVÅNARTIDNING, OFFICIELLT MEDDELANDE, DELAS UT TILL ALLA HUSHÅLL.

Sisällys 03/21

07 **SOTE-UUDISTUS** tuo muutoksia Helsinkiin, mutta osittain eri tavalla kuin muualle. Aluevaaleja ei pidetä.

08 **KATUTAIDE** luo piristystä harmaaseen vuodenaikaan. Lähde retkille bongaamaan teoksia.

10 **PORMESTARI** Juhana Vartiainen haluaa talouden, ympäristön ja ihmisten hyvinvoinnin olevan tasapainossa.

14 **TUNNETKO** uudet päättäjät? Esittelyssä ovat apulaispormestarit, valtuutetut ja kaupunginhallitus.

15 **NAPPAA** teemasivuilta vinkit arjen luksukseenkin – on infrapunasaunaa, vehreää kirjastoa ja kulttuuria.

19 **IKÄÄNTYNEET** voivat kysyä Seniori-infosta esimerkiksi asumiseen, talouteen ja jaksamiseen liittyvistä asioista.

20 **SUOMENLINNA** on paitsi historia- ja virkistyskohde myös monien koti. Salla Pyykkönen on yksi heistä.

22 **PÅ SVENSKA**. Siw Handroos-Kelekay producerar svenskspråkigt kulturprogram för helsingforsare.

24 **IN ENGLISH**. Mayoral team brings a new level of diversity and international experience to City Hall.

25 **TUOMAAN MARKKINAT** ja muut läsnätapahtumat päästään vihdoin toteuttamaan – lue tärpit.

29 **LUKUVALMENTAJA** Laura Aaltonen auttaa kullekin sopivan kirjallisuuden valinnassa.

KIMMO BRANDT

KATJA TÄHJÄ

KIM ÖHMAN

Lukijakilpailu
s. 30
Missä nuoret valmistautuvat talviseen reippailuun?

PÄÄKIRJOITUS

JETRO STAVÉN

Helsinki tarvitsee kasvua

Ensimmäinen syksyni pormestarina on käynnistynyt sanalla sanoen vauhdikkaasti. Olemme myös valmistelleet kaupungin tulevaisuutta määrittelevän kaupunkistrategian. Siinä linjatut isot ja pienet asiat ovat itse asiassa koko kaupungin ja helsinkiläisten hyvinvoinnin ja elämäntavan ydintä. Tehty työ on saanut ymmärtämään helsinkiläisten tarpeita ja toiveita entistä paremmin.

Helsingin pormestarina mietin päivittäin, miten kaupunki voisi tuottaa entistä parempia palveluja helsinkiläisille entistä pienemmillä kustannuksilla ja nöyrällä palveluasenteella.

Jotta voimme kasvattaa kaikkea sitä hyvää, mitä meillä on, tarvitsemme kasvua. Kannamme isoa vastuuta helsinkiläisten hyvinvoinnista, sivistyksestä sekä arjen sujuvuudesta. Mahdollisuutemme onnistua kaikessa edellä mainitussa kasvavat, jos kaupungin talous on lujalla perustalla. Tämä vaatii tuekseen kestävästi tapahtuvaa kasvua.

Juhana Vartiainen
Pormestari

Helsinki-lehti 3/21 · **Jakelu** 25.11. · 45. vuosikerta · **Julkaisija** Helsingin kaupunki/Helsinki-lehti, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki · p. 310 1641 (vaihde) · helsinkilehti@hel.fi · julkaisut.hel.fi/helsinki-lehti · **Vastaava toimittaja** Jukka Jänönen · **Toimitussihteeri** Tiina Kotka · **Toimittajat** Katja Alaja · Kirsi Hasu · Pamela Kaskinen · Aki Laurokari · Nina Rintala · Nina Weckström · **Konseptisuunnittelu** A-lehdet Sisältöstudio · **Taitto ja sivunvalmistus** Lea Hult, Aste Helsinki Oy · **Paino** PunaMusta, Joensuu · **Painosmäärä** 409 341 kpl · **ISSN** 2736-8734 (painettu) · 2736-8742 (verkkojulkaisu) · **Jakeluasiat** Posti · p. 0100 5445 · posti.fi/asiakastuki

Kannen kuvat Arttu Kokkonen/Suomenlinnan hoitokunta · Fred Runeberg/Helsingin kaupunginmuseo · Jussi Hellsten/Helsinki Marketing · Leif Weckström · Pertti Nisonen/Helsingin kaupungin aineistopankki · Niko Nurmi/Helsingin kaupungin aineistopankki · Jetro Stavén

ELINA KNIHTILÄ

- Näyttelijä ja Näyttelijäntaiteen koulutusohjelman professori Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa
- Taidealan tasa-arvon puolestapuhuja – palkittiin kultaisella Helsinki-mitalilla kesällä
- Helsinkiläistyi 18-vuotiaana ja on asunut lähes yksinomaan Töölössä

ELINAN VINKIT HELSINGIN TAIDESKENEEN

1. Taideyliopistossa pääsee kokemaan opiskelijoiden teoksia – siis taiteen tulevaisuuden: uniarts.fi/tapahtumakalenteri
2. Elokuvateattereihin on tullut valtavasti uusia kotimaisia elokuvia. Miten olisi Suomen ensimmäinen somalinkielinen elokuva *Guled & Nasra*?
3. Erilaista otetta edustaa myös **Susanna Kuparisen** ja **Jari Hanskan** *Sokea piste* -dokumenttiteatteriesitys. Se on uudenlaista journalismia vallasta.

”Vapaasta taidekentästä on pidettävä huolta”

Näyttelijäntaiteen professori, näyttelijä **Elina Knihtilä** pokkasi Helsinki-mitalin tasa-arvotyöstään. Vapaalla hän hakee zeniä avannosta ja hyiseltä kalliolta.

Katja Alaja **Kimmo Brandt**

Elina Knihtilä kannustaa kaikkia teatteriin. ”Siellä saa olla läsnä kaiken etäolemisen jälkeen. Teatteriin voi oman fiiliksen mukaan mennä oppimaan ihmisenä olemista tai viihtymään.”

Missä ja minkä parissa olet askarrellut tänään?
Kodissani Töölössä. Olen tehnyt Teatterikorkeakoulun professuuriini liittyviä hallintohommia ja alkanut valmistautua itsekseni illan esitykseen. Lämmittelen kehoani ja ääntäni puhaltelemalla lasiputkella pulloon ja kuuntelen lempimusiikkiani. Juon teetä ja syön vain miedosti maustettua ruokaa, riisiä ja kirjolohta. Sitten olen valmis kohtamaan muut näyttelijät. Näyttelen **Leea Klemolan** ohjaamassa *Minä, askartelija* -teatteriesityksessä Q-teatterissa.

Olet pysynyt free-näyttelijänä Q-teatterissa sen ensitahdeista lähtien, vuodesta 1990. Miksi?
Se on kotiteatterini, jonka olemassaolon aikana olen kasvanut aikuiseksi. Olemme pyrkineet olemaan rohkeita, ottaneet riskejä ja tehneet asioita taiteellisin perustein. Olen myös saanut ottaa erilaisia rooleja – olin aiemmin Q-teatterin hallituksen puheenjohtaja ja teatterin järjestämän kansainvälisen Baltic Circle -festivaalin taiteellisessa toimikunnassa. Nykyisin kuulun teatterin ensembleen eli vakinaiseen freelancerjoukkoon. Tämä kaikki on ammatillisesti avartavaa.

Miltä Helsingin teatteriskene näyttää nykyisin?
Täällä on paljon vaihtoehtoja katsojille, mutta koronan seuraukset vapaalle taidekentälle huolestuttavat. Onhan niin, että uudet asiat lähtevät sieltä liikkeelle. Toivon, että Helsinki Suomen taidepääkaupunkina huolehtii näistä vapaista toimijoista. Mietin paljon myös teatterin suhdetta ekologiseen ja sosiaaliseen kestävyyteen ja teatterin ”omistajia” – keille sitä tehdään? Hieno asia Helsingissä on esimerkiksi kulttuurin kummilapset -hanke, jonka myötä lapset perheineen tutustuvat kulttuuriin.

Miltä kultaisen Helsinki-mitalin saaminen tuntui?
Olin todella otettu kautta aikain ensimmäisestä mitalistani, vaikken ole syntyperäinen helsinkiläinen, vaan maalaishelsinkiläinen Kymenlaakson Valkealasta. Kun esittelin mitaliani kotona, se herätti pientä kateutta (toim. huom. Knihtilän puoliso on näyttelijä **Tommi Korpela**). On mukavaa, kun oman taidealan tasa-arvo- ja moninaisuustyön merkitys on nähty. Koen siitä puhumisen velvollisuudekseni.

Mikä kotikaupunginosassasi Töölössä on parasta?
Se, että täällä on merta kahdella puolella, Töölönlahti ja Hietaniemestä eteenpäin. Olen aikanaan ollut töissä kahvilassa, joka sijaitsi lähellä Helsingin kaupungin taidemuseon entistä Meilahden museota Tamminiementiellä, ja oli ihanaa fillaroida kotiin maailman ihaninta reittiä, kaikki ne tuoksut ja villat. Siinä valkoisessa Toivolan huvilassa asui herätysliikkeen saarnaajana toiminut **Maria Åkerblom**, josta **Zaida Bergroth** ohjasi elokuvan *Marian paratiisi* pari vuotta sitten.

Minne veisit vieraan marras- ja joulukuisessa Helsingissä?
Ehdottomasti saunaan ja avantouimaan Rajasaaren kupeeseen. Pääsimme ystävien kanssa viime kesänä vihdoin melontakurssille, ja nyt voimme saunoa ja uida seuran alueella. Saunassa on kiva jutella ilman titteleitä. Sen jälkeen menisimme Kaivopuistoon jollekin todella tuuliselle kalliolle, josta meri avautuu ja huuhtoisi ajatuksia. Ottaisimme kaiken zenin irti loputtomasta harmaudesta ja pimeydestä.

OPPILAILTA HUOLESTUTTAVIA TIETOJA

Vaikka suuri osa helsinkiläislapsista ja -nuorista on tyytyväisiä elämäänsä, ovat tyytyväisyys elämään, terveyteen ja opintoihin heikentyneet viime vuosina kouluterveyskyselyn mukaan. Lisäksi ahdistuneisuus, masennus ja yksinäisyys ovat yleistyneet. Yli kolmannes nuorista on kokenut häiritsevää seksuaalista ehdottelua tai ahdistelua edeltävän vuoden aikana. Vanhempien aiheuttama henkinen ja fyysinen väkivalta on yleistynyt.

Myönteistäkin on. Alkoholin ja tupakkatuotteiden käyttö on harvinaisempaa ja kannabis- ja huumekokeilut ovat vähentyneet. Yhä useammat liikkuvat vähintään tunnin päivässä. Nuorista suurempi osa kokee opettajien kohtelevan heitä oikeudenmukaisesti ja välittäen sekä koulun aikuisten antavan tukea hyvinvointiin ja koulunkäyntiin. Vastauksia tuli 23 800 Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kyselyyn. Lisätietoa: julkaisut.hel.fi/julkaisut/kouluterveyskysely-2021

Kaupunki investoi ensi vuonna lähes 1,1 miljardilla eurolla. Suurimmat satsaukset tehdään raideliikenteeseen.

YIPING FENG JA LING OUYANG/HELSINKI MARKETING

Investointitaso ennätyskorkealle

Helsingin ensi vuoden budjetissa kunnallisvero säilyy 18 prosentissa ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan resursseja lisätään eniten.

KAUPUNGIN talousarviossa investoinnit nousevat uuteen ennätykseen, lähes 1,1 miljardiin euroon. Luvussa ovat mukana myös kaupungin liikelaitokset. Investoinneilla turvataan Helsingin kestävä kasvu. Suurimmat yksittäiset satsaukset tehdään raideliikenteeseen. Raide-Jokeriin käytetään 100,9 miljoonaa euroa, Kruunusillat-hankkeeseen 53,1 miljoonaa euroa ja Kalasatama-Pasila-hankekokonaisuuteen 37,5 miljoonaa euroa. Myös Sörnäistentunnelin suunnitteluun ja toteutukseen on varattu vuodelle 2022 määrärahaa 13,2 miljoonaa euroa. Muita isoja investointikohteita ovat uudisrakentaminen ja talojen peruskorjaukset.

Kaupunki jatkaa henkilöstön palkkakehitysohjelmaa, johon talousarvioehdotuksessa ohjataan ensi vuonna yhteensä viisi miljoonaa euroa. Palkkakehitysohjelmalla voidaan korottaa palkkoja niillä aloilla, joihin kaupungilla on haasteita saada osaavaa henkilöstöä.

Kaikkien toimialojen käytettävissä olevat resurssit kasvavat. Suurin kasvu on kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla, jonka menot kasvavat 5,1 prosenttia verrattuna kuluvaan vuoteen. Keskimääräinen lapsikohtainen raha ensi vuodelle kasvaa noin 550 eurolla.

HELSINGIN talousarviota on laadittu Suomen toipuessa globaalista pandemiasta. Helsinki on hoitanut talouttaan vastuullisesti, minkä ansiosta koronapandemian aikanakin kaupunki on kyennyt panostamaan palveluihin ja investoimaan, eikä taloudelliseen äkkijarrutukseen ole ollut tarvetta.

Suurten investointien vuoksi valtuustokauden aikana kaupungin velka asukasta kohti tulee kasvamaan, mutta kaupungin talous on tähänastisen vahvan kasvun ansiosta hyvällä pohjalla, mikä mahdollistaa harkitun riskinoton. Mikäli talouskasvu ja verotulojen kehitys eivät toteudu tavoitellusti, kaupunki varautuu tasapainottamaan talouttaan.

KAUPUNGIN menot kasvavat ensi vuonna 5,7 prosenttia verrattuna tämän vuoden talousarvioon.

Vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa kunnallisveroprosentti 18,0 pysyy ennallaan. Kunnallisveron tuotoksi vuonna 2022 arvioidaan 2 950 miljoonaa euroa. Tämä on 3,5 prosenttia vuoden 2021 ennustetta enemmän.

Kiinteistöveron tuotoksi vuonna 2022 on arvioitu 300 miljoonaa euroa. Vuonna 2022 kiinteistöveroprosentit ehdotetaan Helsingissä pidettäväksi vuoden 2021 tasolla.

Kaupunginvaltuusto päättää vuoden 2022 talousarviosta 8. joulukuuta.

Koronasta toipumiseen oma paketti

KORONASTA toipumiseen varataan kertaluontoisesti yhteensä 70 miljoonaa euroa vuosille 2022 ja 2023. Koronapaketti jakautuu toimialojen välillä seuraavasti: 45 miljoonaa sosiaali- ja terveysmenoihin, 17 miljoonaa kasvatukseen ja koulutukseen sekä 8 miljoonaa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalle.

Poimintoja talousarvioehdotuksesta

→ Kaupunki ottaa käyttöön ensi vuonna terapiatakuun.

→ Liikunta- ja ulkoilualueiden kehittämiseen ohjataan 7,5 miljoonaa euroa lisää. Yhteensä investoidaan 17,5 miljoonaa euroa.

→ Malmille, Mellunkylään ja Malminkartano-Kannelmäkeen rakennetaan lisää asuntoja ja alueista tehdään viihtyisämpiä.

→ Finlandia-talon peruskorjaus, yli 120 miljoonaa euroa.

→ Kymmenvuotiskaudella 2022–2031 rakennetaan lähes 50 uutta erillistä tai koulun yhteydessä toimivaa päiväkotia.

KATSO RUUHKAT VERKOSTA

Heatmap-verkkosivulta näkee reaaliaikaisesti, onko Helsingin matkailun kannalta keskeisillä alueilla ja palveluissa ruuhkaa. Värikoodattua karttanäkymää hyödyntäen voi liikkua mahdollisimman sujuvasti ja terveysturvallisesti välttäen väenpaljoutta. Helsingin kaupunki ja ohjelmistoyritys Hypercell vastaavat verkkosivusta **heatmap.fi/helsinki**.

OSA KAUSILIPUISTA KALLISTUU

Lyhyimmät kausiliput kallistuvat hieman vuoden alussa. AB-, BC-, CD- ja D-kausilippujen hinnat nousevat 2,60–3,30 euroa. Pidempien kausilippujen eli ABC-, BCD- ja ABCD-lippujen sekä kerta- ja vuorokausilippujen hinnat säilyvät ennallaan. Korotus johtuu kustannusten noususta.
Lisätietoa: **hsl.fi**

KITKAT – VÄHEMMÄN PÖLYÄ

Kitkarenkaiden käyttö on tehokas tapa vähentää melua, tien kulumista ja katupölyä, joka on yksi Helsingin keskeisimmistä ilmanlaatuongelmista. Tavoitteena on kasvattaa kitkarenkaiden osuus talviliikenteessä vajaasta 30 prosentista 70 prosenttiin talvikauteen 2030-2031 mennessä.
Lisätietoa: **hel.fi/kitkat**

Lisätietoa pysäköintiin liittyvistä asioista saa uusilta nettisivuilta osoitteesta hel.fi/pysäköinti.

ANTTI PULKKINEN

Kasvu vaikuttaa pysäköintiin

KADUNVARSIPAIKAT saattavat vähentyä ja pysäköintipaikan voi löytää mobiilisovelluksen avulla. Siinä esimerkkejä, miltä pysäköinnin tulevaisuus saattaa näyttää Helsingissä.

Kaupungin kasvaminen ja tiivistyminen vaikuttavat paljon siihen, mihin autonsa tulevaisuudessa saa pysäköityä, sillä kaupunkitilalle on enemmän käyttäjiä.

”Esimerkiksi raitiotieverkkoa laajennetaan ja pyöräilyä halutaan edistää. On tullut uusia liikkumisvälineitä, kuten sähköpotkulautoja. Kaupunkitilaa halutaan entistä enemmän käyttää myös oleskeluun ja viihtymiseen”, kertoo pysäköintipolitiikkaa valmisteleva liikenneinsinööri **Juha Hietanen**.

Pysäköinnin linjauksista on tarkoitus päättää ensi vuoden alkupuolella. Kaupunkilaisilta on myös kysytty mielipidettä pysäköintipolitiikan linjauksista juuri päättyneellä kyselyllä Kerrokantasi-sivustolla.

YDINKESKUSTASSA kadunvarsipaikat voivat vähentyä. Kadunvarsipysäköinti olisikin enemmän lyhytaikaista pysäköintiä varten ja pitkäaikaisempi pysäköinti ohjattaisiin pysäköintilaitoksiin, joiden kanssa kaupunki haluaa lisätä yhteistyötä.

Pysäköinnin tulevaisuuteen vaikuttaa myös pyrkimys hiilineutraaliuteen.

”Hiilineutraali Helsinki -ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa pysäköintipolitiikka on tärkeässä roolissa, koska pysäköinti on merkittävimpiä tekijöitä, joilla kaupunki pystyy ohjaamaan kulkumuotojakaumaa.”

LIIKENNE sähköistyy, ja sähköautoille halutaan lisää latauspaikkoja. Digitalisaatio saattaa auttaa tulevaisuudessa esimerkiksi seuraamaan pysäköintitilannetta reaaliaikaisesti ja etsimään vaikka mobiilisovelluksella parkkipaikkaa.

Hietanen arvelee, että yksityisautojen pysäköinnin tarvetta voivat tulevaisuudessa vähentää myös uudentyyppiset liikkumisen palveluyritykset, jotka yhdistävät liikkumisen eri muotoja, jolloin ei tarvitsisi omistaa autoa.

Häiritsevät valot pois

SUURIN OSA asukkaiden häiritseväksi kokemasta valosta tulee mainosnäytöistä, perinteisestä riippuvalaisinmallista, pihavalaistuksista ja esimerkiksi kenttien valaistuksista. Tämä ilmenee kaupungin tekemästä kyselystä, johon tuli yli 1 500 vastausta ja noin 4 000 karttamerkintää paikoista, joissa valaistus koettiin häiritseväksi.

Selvitystyötä tilannut ja ohjannut arkkitehti **Pia Rantanen** kertoo valon määrän kasvaneen entisestään viime vuosina. Tähän vaikuttaa toki kaupungin kasvu, mutta myös aiempaa halvempi led-tekniikka. Mitä häiriövalolle ja valosaasteelle sitten voi tehdä?

”Ensimmäisten toimenpide-ehdotusten joukossa on, että mainosvalaistukseen saataisiin päivitetyt ohjeet. Mainosvalaistuksessa käytetään nykyisin led-näyttöjä ja niiden määrä on kasvanut paljon”, Rantanen kertoo.

Katuvalaistuksessa riippuvalaisinmalli säilytetään, mutta valonlähteet vaihdetaan häikäisemättömiin. Rantanen muistuttaa, että esimerkiksi kiinteistöillä, jotka ottavat käyttöön piha- ja ulkovaloja, on vastuu valaistuksen laadukkuudesta.

”Jokainen voi omalta osaltaan edistää häiriövalotonta kaupunkia”, Rantanen muistuttaa.

Piditkö ääniopasteista?

MILLAINEN on hyvä ääniopaste? Kaupunki etsi tähän vastausta kumppaneidensa kanssa kokeiluilla metroasemilla sekä terveys- ja hyvinvointikeskuksessa. Palautetta pyydettiin työntekijöiltä ja asiakkailta, erityisesti näkövammaisilta henkilöiltä. Kokeilut päättyivät jo, mutta niistä voi yhä antaa palautetta osoitteeseen **hel.fi/palaute**.

Lauttasaaren metroasemalla testattiin erilaisia ääniä ja niiden suuntaamista. Hakaniemen metroasemalla kuului muun muassa linnunlaulua, ja opastinratkaisu perustui rakenteiden värähtelyn synnyttämään ääneen. Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa keskityttiin kuulutuksiin. Juuri niistä pidettiin eniten, kertoo projektipäällikkö **Saska Lohi** kaupunkiympäristön toimialalta.

”Terävät ja piippaavat äänet erottuivat, mutta niiden jatkuva kuuntelu oli raskasta henkilökunnalle. Kuulutuksia pidettiin toimivina ja niiden voimakkuuden säätymistä taustahälyn mukaan hyvänä. Ne myös vähensivät aulahenkilökunnan työkuormaa.”

Kaupunki laatii kokemusten ja palautteen pohjalta ohjeistuksen ääneen perustuvasta opastamisesta ja kehittää sitä. Lisätietoa kaupungin kokeiluista: **testbed.helsinki**

Kaupunkia muotoillaan

HELSINKI kehittää kaupunkia ja palveluitaan muotoilun avulla. Toimialoilla on yli 200 kehittäjän verkosto, joka työskentelee hankkeissa eri kumppaneiden kanssa. Vuosittain hankkeita on noin 75, ja hankintoja tehdään noin 2,5 miljoonalla eurolla. Lisätietoa on Design Helsinki -sivustolla **design.hel.fi.**

KOMMENTOI OULUNKYLÄ-SUUNNITELMIA

Oulunkylän keskustasta kaavaillaan tiiviimpää ja monipuolisempaa. Alustavien suunnitelmien mukaan vanha ostoskeskus purettaisiin ja tilalle rakennettaisiin uusia liiketiloja, asuntoja sekä tilat kirjastolle, nuorisopalveluille ja työväenopistolle. Luonnoksia voi kommentoida 28.11. asti sivustolla **kerrokantasi.hel.fi**.

HAMMASHOIDON PÄIVYSTYKSEEN MUUTOKSIA

Hammashoidon ilta- ja viikonloppupäivystys siirtyi Puistosairaalan (Stenbäckinkatu 11, entinen Lastenklinikka). Päivystystä on arkisin kello 16–21 ja viikonloppuisin kello 9–21. Ajanvaraus arkisin kello 14–21, viikonloppuisin ja arkipyhinä kello 8–21 on numerosta 09 4717 1110. Soita ennen päivystykseen menoa. Muu hammashoito ei muuttunut. Lisätiedot: **hel.fi/hammashoito**

Education Hub kiihdyttää kasvuyrityksiä lentoon

Helsinki Education Hubin projektipäällikkö Mia-Stiina Heikkala kertoo, että Hubin Runeberginkadulle avattuun tilaan ovat tervetulleita oppimisteknologian start-upit ja toimialan keksijät tapahtumiin, edistämään alan kasvuyrittäjyyttä ja verkostoitumaan.

KIMMO BRANDT

Kymmenen tiimiä aloitti Education Hubin hautomo-ohjelmassa syksyllä.

HELSINGIN KAUPUNKI haluaa olla edistämässä oppimisteknologian kasvuyrittäjyyttä. Siksi kaupunki on perustanut Runeberginkadulle Helsinki Education Hubin, joka auttaa oppimisteknologian palveluja ja tuotteita kehittäviä start-up-yrityksiä.

Tänä syksynä on jo aloitettu Suomen ensimmäinen oppimisteknologian EdTech-hautomo-ohjelma, johon haki eri puolilta maailmaa 37 kasvuyritystä. Niistä valittiin kymmenen, joista kaksi on ulkomailta. Valitut edustavat oppimisteknologian eri osa-alueita ja kohderyhmiä.

”Hautomo-ohjelman aikana yritysten tulee luoda esimerkiksi toimiva myyntistrategia, hallita kassavirtaa ja rakentaa osaava tiimi. Palvelua on mahdollista kehittää oppijoiden ja opettajien kanssa yhdessä Hubin tiloissa”, kertoo Helsinki Education Hubin projektipäällikkö **Mia-Stiina Heikkala**.

Hautomo-ohjelmaan valituilla yrityksillä on suunnitteilla ratkaisuja aina varhaiskasvatuksesta aikuiskoulutukseen ja virtuaalitodellisuudesta tekoälyn hyödyntämiseen. Tuotteissa löytyy oppimispelejä, verkko-oppimisalustoja sekä sovelluksia musiikinoppimiseen, seksuaalikasvatukseen, arviointiin ja kielten oppimiseen.

”Oli ilo huomata, miten innostuneita yritykset ovat kehittämään omaa liiketoimintaansa asiantuntijoiden avustuksella. Tälle ohjelmalle on ollut selkeästi tarve”, Heikkala sanoo.

KAUPUNKI on luonut Helsinki Education Hubia start-up-yritysten, sijoittajien, isojen yhtiöiden, tutkijoiden, opettajien ja muiden julkisen sektorin edustajien kanssa. Sen tarkoituksena on tarjota oppimisteknologian startup-yrityksille polku ideasta innovaatioon saakka. Yrittäjä voi tulla paikalle pohtimaan asiantuntijoiden kanssa, olisiko hänen idealleen markkinoita ja taipuisiko se palveluksi ja tuotteeksi. Tämän lisäksi hautomo-ohjelmaan valitaan joka vuosi yhteensä 20 tiimiä.

Heikkalan mukaan Suomella on valtava pääoma yhtenä oppimisen kärkimaista ja teknologian osaajana. ”Kun globaali pandemia tuli, niin Suomessa siirryttiin nopeasti etäopiskeluun. Meillä oli hyvät teknologiset valmiudet ja opettajat olivat valmiita ottamaan uusia työkaluja käyttöön.”

Heikkalan mukaan tämä pääoma pitäisi osata hyödyntää paremmin. Tähän Helsinki Education Hub pyrkii vastaamaan.

”Meillä on parannettavaa siinä, että osaamme kääntää tämän pääoman uusiksi innovaatioiksi ja tehdä vielä parempaa yhteistyötä muun maailman kanssa.”

Heikkala on itse innoissaan Helsinki Education Hubista.

”Olen ollut rakentamassa tätä alusta asti ja keskustellut kentän kanssa. Sieltä on lähtenyt tarve tällaiselle, ja koen, että tämä on todella merkityksellinen”, Heikkala toteaa.

→ **Lisätietoa: educationhubhelsinki.fi**

Hautomosta kestävää kaupunkia

PUHTAISIIN ja kestäviin kaupunkiratkaisuihin keskittyvän yrityshautomon Urban Tech Helsingin kumppaneiksi ovat liittyneet Helsingin kaupungin ja Aalto-yliopiston lisäksi Helsingin yliopisto ja Metropolia Ammattikorkeakoulu.

Helsinkiläisille startup-yrityksille suunnatun hautomon tavoitteena on tukea tutkimuslähtöisten yritysten syntymistä ja alkuvaihetta. Painopisteitä ovat puhdas energia, liikkuminen, kestävä rakentaminen, kiertotalous, jätehuolto ja urbaani ruoantuotanto. Maria 01:ssä ja Aalto-yliopiston Otaniemen kampuksella toimivaan maksuttomaan ohjelmaan otetaan vuosittain 15–20 start-up-yritystä. Korkeakoulujen kampuksilla aloitetaan myös esihautomotoiminta ensi vuonna. Lisätiedot: **urbantechhelsinki.fi**

Kampin perhekeskus aukesi

KAMPIN PERHEKESKUS aukesi osoitteessa Malminkatu 3 F. Keskus tarjoaa palveluja 0–17-vuotiaille ja raskaana oleville perheineen. Saatavilla on neuvolapalvelujen lisäksi lapsiperheiden kotipalvelua ja sosiaaliohjausta sekä puhe-, fysio- ja toimintaterapiaa, samoin lasten suunterveyden ehkäiseviä palveluja. Keskus on avoinna ma–to klo 7–20 ja pe klo 7–18. Perhekeskuksia on myös Kalliossa, Itäkeskuksessa ja Vuosaaressa. Lisätiedot: **hel.fi/kampinperhekeskus**

Palvelukeskuksiin pääsee taas

PALVELUKESKUKSET ja omaishoidon toimintakeskukset ovat jälleen auki koronatauon jälkeen. Esimerkiksi palvelukeskusten kuntosalitoiminta ja ravintolapalvelut ovat avoinna. Suurempia tapahtumia ja tilaisuuksia ei kuitenkaan vielä järjestetä. Omaishoidon toimintakeskukset mm. järjestävät omaishoitajille perheineen vertaistukiryhmiä. Lisätiedot: **hel.fi/palvelukeskukset** **hel.fi/omaishoidon-toimintakeskukset**

KORONAROKOTUKSET JATKUVAT

Helsingissä on tarjolla maksuton koronarokotus kaikille 12 vuotta täyttäneille ja tätä vanhemmille. Rokotuksen saa ilman ajanvarausta rokotuspisteillä. Ajan voi myös varata osoitteesta koronarokotusaika.fi tai numerosta 09 3104 6300 (arkisin kello 8–16). Keskitetyt rokotuspisteet sijaitsevat Jätkäsaaressa, Malmilla, Kannelmäessä ja Myllypurossa. Lisätietoa rokotuspisteistä ja aukioloista on osoitteessa **hel.fi/rokotukseen**. Rokotus kannattaa ottaa, koska se antaa tutkimusten mukaan hyvän suojan varsinkin vakavaa tautimuotoa vastaan.

KORONATARTUNNAN VARALLE

Jos henkilöllä on koronatartuntaan sopivia oireita, kuten flunssa- tai vatsaoireita, tulee hänen tehdä oirearvio osoitteessa **omaolo.fi**, soittaa koronaneuvontaan 09 3101 0024 (joka päivä kello 8–18) tai terveysasemansa palvelunumeroon. Suoraan terveysasemalle ei pidä mennä. Lieväoireinen ei tarvitse koronatestiä, jos hänet on rokotettu kahdesti tai hän on sairastanut koronan 6 kuukauden sisällä eikä hän kuulu riskiryhmiin. Lisätiedot: **hel.fi/koronavirus**

VIRPI VELIN

Sote-uudistuksen jälkeenkin kaupunki tarjoaa esimerkiksi terveyspalveluja.

Mitä muutoksia sote-uudistus tuo?

NIIN KUTSUTTU sote-uudistus ei tule juurikaan näkymään helsinkiläisten arjessa. Asukkaat saavat tulevaisuudessakin kaupungin sosiaali- ja terveyspalveluja sekä pelastustoimen palveluja. Erona aikaisempaan on se, että valtio rahoittaa palvelut vuoden 2023 alusta lähtien.

Helsinki jatkaa ainoana kaupunkina Suomessa sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palvelujen järjestäjänä. Muualle maahan tulee 21 hyvinvointialuetta aluevaltuustoineen. Niiden edustajat valitaan ensi tammikuussa vaaleilla. Aluevaltuustot aloittavat työnsä ensi maaliskuussa ja hyvinvointialueet vuoden 2023 alussa.

Helsingissä ei pidetä aluevaaleja, koska sote- ja pelastusalan asioissa ylintä päätäntävaltaa käyttää kaupunginvaltuusto. Uudistuksen suunnittelu ja valmistelu ovat jo käynnissä kaupungin toimielimissä sekä hankkeissa.

Uudistettavien alojen työntekijät jatkavat Helsingin kaupungin palveluksessa, kun muualla maassa vastaava henkilöstö siirtyy hyvinvointialueiden palvelukseen vuoden 2023 alussa.

SOTE-PALVELUJA kehitetään Helsingissä osana uudistusta vastaamaan yhä paremmin kaupunkilaisten tarpeita ja olemaan helpommin saatavilla.

”Parannamme esimerkiksi digitaalisia palveluja ja tiivistämme yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa”, kertoo sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja **Juha Jolkkonen**.

Vaativan erikoissairaanhoidon toiminnot tuottaa jatkossakin Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri HUS, joka muutetaan HUS-yhtymäksi. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, HUSin omistus siirtyy nykyisiltä 24 kunnalta Helsingille ja Uudenmaan neljälle hyvinvointialueelle.

Helsingin kaupungin pelastuslaitoksella uudistus näkyy paitsi rahoituksen muuttumisena valtioperustaiseksi myös siirtymänä kaupunkiympäristön toimialalta osaksi sote-toimialaa.

”Muutoksella ei ole vaikutuksia kaupunkilaisten näkökulmasta. Palvelut tuotetaan kaupunkilaisille jatkossakin samalla tavalla kuin tällä hetkellä”, painottaa pelastuskomentaja **Jani Pitkänen**.

Terveyspalvelut lisääntyivät

RUOHOLAHDESSA aloitti lokakuussa uusi terveysasema, jonka asiakkaiksi siirtyivät Ruoholahden ja Jätkäsaaren asukkaat sekä osa Hietalahden alueen asukkaista. Terveysaseman osoite on Tallberginkatu 2a ja puhelinnumero 09 3104 7366. Palvelut tuottaa Mehiläinen.

Kannelmäen terveysasema muutti lokakuussa uuteen osoitteeseen Laulukuja 4 aivan kauppakeskus Kaaren viereen. Toimipiste palvelee samoja asiakkaita kuin lopettanut Kannelmäen terveysasema. Puhelinnumero 09 3104 7355 säilyy entisellään. Palvelut tuottaa Terveystalo.

Uudet terveysasemat palvelevat arkisin kello 8–16. Lisäksi niillä on vastaanottoja ajanvarauksella iltaisin sekä lauantaisin. Uudet terveysasemat tarjoavat samat palvelut kuin muutkin Helsingin terveysasemat. Uusia asemia käyttävät pysyvät Helsingin terveysasemien asiakkaina ja voivat halutessaan vaihtaa terveysasemaa. Asiakasmaksuihin ei tule muutoksia eikä asiakkaiden tarvitse ottaa muutosten takia yhteyttä minnekään.

VIRPI VELIN

Ruoholahden terveysasema

Kaupunki haluaa yhteistyökokeilulla yksityisten palveluntarjoajien kanssa parantaa kiireettömän hoidon saatavuutta, lisätä terveysasemapalveluja ja ottaa oppia yksityisten palvelutuottajien toiminnasta.

Mielen pulmiin helpotusta

HAAGAAN avattiin Helsingin kolmas Mieppi, joka tarjoaa mielenterveyspalveluja matalalla kynnyksellä maksutta ja ilman lähetettä. Kaupungin ylläpitämä palvelu on suunnattu aikuisille ja yli 13-vuotiaille nuorille.

Miepissä saa esimerkiksi elämäntilanteeseen tai mielenterveyteen liittyviin huoliin luottamuksellista keskustelutukea mielenterveyden ammattilaisilta joko vastaanotolla tai etäyhteydellä toiveen mukaan.

Mieppi palvelee arkisin kello 8–16 läntisen aikuissosiaalityön tiloissa osoitteessa Hopeatie 6. Mieppiin voi varata ajan Maisa-sovelluksella tai nettiosoitteessa **maisa.fi**, jossa voi jättää myös sähköisen yhteydenottopyynnön, jolloin asiakkaalle soitetaan takaisin 1–3 päivän kuluessa. Puhelinajanvaraus on numerossa 09 3103 7727 (ma–to klo 12–14) ja paikan päälle voi tulla ilman ajanvarausta jonotusperiaatteella keskiviikkoisin kello 9–14.

Kaupungilla on Miepit myös Myllypurossa ja Kalasatamassa.

→ **Lisätietoa: hel.fi/mieppi**

Vammaisneuvonta laajeni

VAMMAISNEUVONNAN puhelinpalvelun aukioloajat ovat laajentuneet. Lisäksi Itäkadun perhekeskuksessa (Tallinnanaukio 1, 1. kerros) aloitti palvelupiste, jonka työntekijä on tavattavissa ilman ajanvarausta keskiviikkoisin kello 14–16. Palvelut ovat kaikenikäisille.

Puhelinneuvontaa saa numerosta 09 3103 2889 suomeksi (ma–pe klo 9–11, ti–to klo 12–14) ja ruotsiksi keskiviikkoisin kello 9–11 numerossa 09 3103 5154. Numeroihin voi myös jättää yhteydenottopyynnön. Sähköpostiosoite on sote.vammaisneuvonta@hel.fi.

Neuvonta antaa ohjausta vammaisten palveluista ensisijaisesti niille, joilla ei ole vielä omaa nimettyä työntekijää vammaisten sosiaalityössä sekä omaisille ja yhteistyökumppaneille.

ITÄ-PASILASSA YLI SATA TEOSTA

Suomen suurimmassa katutaiteen keskittymässä Itä-Pasilassa on paitsi Pasilan kaupunkitaidekeskus myös yli sata teosta kotimaisilta ja ulkomaisilta taiteilijoilta. Teokset levittäytyvät seiniltä oviin, kaiteisiin, pilareihin ja sähkökaappeihin. Pasilan asemalla on lisäksi Tripla Urban Art Wall vaihtuvine näyttelyineen.

KESKITTYMIÄ YMPÄRI KAUPUNKIA

Katutaidekeskittymiä on myös esimerkiksi Brahenkentän ympäristössä, Malminkartanon asematunnelissa, Baanalla, Kontulassa sekä Kulosaaren ja Herttoniemen välisessä melumuurissa.

OPASTETULLE KIERROKSELLE

Opastettuja katutaidekierroksia järjestävät muiden muassa Helsinki Urban Art Pasilassa ja Mimmit peinttaa kohteissaan esimerkiksi Lauttasaaressa, Myllypurossa ja Vuosaaressa, joskin pääasiassa lämpimään aikaan.

Tiina Kotka Kimmo Brandt

Katutaide tuo piristystä talvenkin keskelle. Teoksia on niin paljon ympäri kaupunkia, että katsottavaa riittää pitkäksi aikaa.

Katu

TEE OMA KIERROS

Tietoja teoksista sijainteineen on katutaidetoimijoiden sivuilla, kuten helsinkiurbanart.com, mimmit.net ja upeart.com. MyHelsinki.fi:ssä on kuvataidekartta ja teemareittejä, hamhelsinki.fi:ssä veistos-kierroksia ja muidenkin julkisten teosten esittelyjä.

KOVIA NIMIÄ

Suomen graffitikentän suurimman nimen **EGS**in toteutuksia näkee muun muassa Kampin metroasemalla ja Baanalla. Muraaleja on maalannut esimerkiksi argentiinalainen **Milu Correch** Kannelmäen palvelu-keskukseen, puolalainen **Sainer** Toiselle linjalle ja australialainen **Guido van Helten** Hämeen-tielle Vallilaan.

KUVAN TEOS

Kuvassa näkyvän teoksen *Angry Birds* on tehnyt ChemiS. Teos on Itä-Pasilassa osoitteessa Resiinakuja 10.

TILAA KATUTAIDETTA

Katutaidetta voi tilata suoraan tekijältä tai käyttää apuna katutaidetoimijoita, kuten Helsinki Urban Artia. Esimerkiksi kerrostalon suuren muraalin suunnittelu kannattaa aloittaa jo talvella.

MAALAA ITSE

Helsingissä saa kuka tahansa maalata katutaidetta ympäri vuoden laillisilla maalauspaikoilla, kuten Suvilahden graffitiseinällä. Paikat on listattu nuorten.helsinki-sivuston harrastusosioon.

taide

”Haluan nähdä, että Helsingin hyvä ja kestävä kasvu jatkuu. Se tarkoittaa vaurautta ja parempia työtilaisuuksia kaupunkilaisille.”

Kaupunkilaiset nykäisevät Juhana Vartiaista kadulla usein hihasta. "Se on ehkä vähän yllättävää, että saan ihmisiltä pääosin myönteistä palautetta. On kivaa saada rohkaisua työn tekemiseen.”

JOS JOKU luulee nähneensä Helsingin pormestari **Juhana Vartiaisen** pyörän selässä Haagassa tai Malmilla, havainto on totisinta totta. Vartiainen harrastaa pyöräilyä eri kaupunginosissa vapaa-ajallaan.

”Vuosaari on mukava läpileikkaus eri aikakausien rakennustyyleistä ja tunnelmista. Välillä tuntui kuin olisi käymässä jossakin pikkukaupungissa suuren kaupungin sijaan”, hän kertoo retkestään Vuosaareen.

Onpa hän jo käynyt lapsuutensa maisemissakin Kontulan Keinutiellä. Kun 1960-luvulla alueelle nousi elementtitaloa toisensa jälkeen ja lapset Vartiaista myöten leikkivät rakennustyömailla, nykyisin Kontulan ostoskeskus on maankuulu shish kebabeistaan. Vartiaisen mieleen on erityisesti maksasta tehty varras.

Nämä retket ovat konkretisoineet Vartiaiselle Helsingin muutosta, kasvua riittävän suureksi kaupungiksi, jossa on viihtyisää, turvallista ja kansainvälistäkin tunnelmaa.

”Helsingistä on tullut valtavan paljon monipuolisempi verrattuna omaan lapsuuteeni. Esimerkiksi erilaisia yhdessäolon tiloja, puistoja, taidetta, kauppakeskuksia, pyöräteitä ja muuta infrastruktuuria ja palveluja on tullut paljon lisää.”

VARTIAINEN haluaa myös pitää Helsingin tällä kasvun ja palvelujen tiellä. Lokakuussa kaupunginvaltuuston hyväksymässä kaupunkistrategiassa pääkaupunki nimetään kasvun paikaksi.

”Haluan nähdä, että Helsingin hyvä ja kestävä kasvu jatkuu. Se tarkoittaa vaurautta ja parempia työtilaisuuksia kaupunkilaisille. Lupaankin toimia niin, että kaupungin talouden lisäksi kaupunkilaisten talous säilyy jykevänä”, Vartiainen linjaa.

Tämä näkyy siinä, että kunnallisveroprosentti ei nouse, ja rahankäyttö on tarkkaan suunniteltua.

”Näihin päiviin saakka olemme olleet melko vauraita, mutta sote-uudistus leikkaa rahoitustamme tulevaisuudessa. Me pärjäämme kyllä, mutta meidän pitää olla tarkkana.”

Hän kertoo miettivänsä koko ajan sitä, miten kaupunki voi tuottaa helsinkiläisille entistä parempia palveluja entistä pienemmillä kustannuksilla ja nöyrällä palveluasenteella.

Talouspuhe on taloustieteilijä-Vartiaiselle ominaista – hän on muun muassa toiminut Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen VATT:n ylijohtajana. Hänen rakkautensa taloustieteeseen alkoi orastaa jo 1960-luvun lopulla Pariisissa, jonne 11-vuotiaan Vartiaisen lapsuudenperhe muutti kolmeksi vuodeksi.

”Ranskalaiset opettajat rohkaisivat lapsia miettimään aatteellisia asioita, kuten Venäjän ja Ranskan vallankumouksia. Samalla elettiin kylmän sodan aikaa. Kiinnostuin yhteiskuntajärjestelmän ja talouden miettimisestä.”

Myöhemmin Vartiainen opiskeli Helsingin Suomalaisessa Yhteiskoulussa, Helsingin yliopistossa ja London School of Economicsissa. Taloustiede vei voiton, mutta onpa hänellä opintoja myös filosofiasta, matematiikasta ja oikeustieteestä.

KESTÄVÄÄN kasvuun sisältyvät talouden lisäksi ilmastoon ja ympäristöön liittyvä sekä sosiaalinen puoli. Suurena ponnistuksena on luoda uusia keinoja ilmastonmuutoksen torjuntaan, sillä Helsinki aikaisti hiilineutraaliustavoitteensa vuoteen 2030.

Uutena asiana ilmastotekoihin on tullut ilmastonmuutokseen sopeutuminen.

”Meidän on pidettävä huolta rakentamisessa ja rantojen suunnittelussa siitä, että vaikka vesi nousisi, rakennukset ovat turvassa ja voimme jatkaa helsinkiläistä elämänmuotoamme”, Vartiainen painottaa. Hän puhuu muutenkin paljon siitä, että ihmisten pitää saada elää omanlaistaan elämää pääkaupungissa.

”Yritän yhteistyössä muiden kanssa hoitaa asiat niin, että kaupungin päättäjät eivät omilla toimillaan aiheuta ongelmia, vaan tukevat kaupunkilaisten toiveita ja toimintaa.”

Ympäristön huomioimiseen kuuluu sopusointu lähiluonnon kanssa. Vartiainen painottaa, että korona-ajan myötä siitä on tullut kaupunkilaisille yhä tärkeämpää. Strategiassa se näkyy uusina luonnonsuojelualueina ja siinä, että esimerkiksi Keskuspuistoon ei suunnitella uutta rakentamista.

Jotta jokainen saa hyvät lähtökohdat henkilökohtaiseen ja kaupunginkin taloutta tukevaan kasvuun, kaupungissa on oltava sujuva opinpolku.

”Kasvatuksen, opetuksen ja oppimisen tulee olla laadukasta kaikissa kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa. Esimerkiksi myönteisen erityiskohtelun määrärahoilla voidaan tukea tätä tavoitetta ja ehkäistä syrjäytymistä.”

HAASTATTELU alkoi vapaa-ajan merkeissä, ja siitä puhutaan lopussakin.

Nykyisin Vartiainen asuu Kruununhaassa puolisonsa, ruokakulttuurin professori **Johanna Mäkelän** kanssa. Aikuinen lapsi asuu jo omillaan.

Kodin läheltä löytyy paljon niitä asioita, joita Vartiainen Helsingissä arvostaa – ”loistelias jugend-keskusta, joka on rakennettu vuosina 1890–1920”, roppakaupalla klassisen ja nykymusiikin esittäjiä, luontoa ja lääniä pyöräilyyn ja sauvakävelyyn.

Esiin nousee myös lämmin suhde Kaartinkaupunkiin, jossa perhe asui lapsen ollessa pieni. Vartiainen oli tuolloin jonkin aikaa vanhempainvapaalla.

”Vietin lapsemme kanssa paljon aikaa Johanneksen puistossa ja Sepänpuistossa. Se oli valtavan onnellista aikaa, johon liittyy kivoja muistoja.”

KUKA

Pormestari

Juhana Vartiainen, 63, on Helsingin pormestari, tunnettu taloustieteilijä ja entinen kansanedustaja. Hän on työskennellyt muun muassa Ruotsin kansallisen taloustutkimuskeskuksen tutkimusjohtajana ja Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen VATT:n ylijohtajana. Vapaa-ajalla hän tutustuu Helsingin kaupunginosiin pyöräillen. Hän ei koskaan harmittele säätä, sillä ”näillä leveysasteilla saisi harmitella koko ikänsä”.

Katja Alaja Jetro Stavén

Kestävän Helsingin pormestari

Helsingin pormestari **Juhana Vartiainen** haluaa, että Helsinki kasvaa kestävästi. Talouden, ilmaston ja ympäristön sekä ihmisten hyvinvoinnin tulee olla tasapainossa.

PAAVO JUNTUNEN

LISÄÄ VEHREYTTÄ

Kaupunkiin on luvassa lisää viherkattoja, puistoja ja muuta vehreyttä. Ilmastotavoitteita kiritään.

Palveluja, kulttuuria ja luontoa lähellä. Veroprosenttiin ja Keskuspuistoon ei kajota. Muun muassa näin linjaa uusi kaupunkistrategia.

Katja Alaja ja Tiina Kotka Helsingin kaupungin aineistopankki

Uusi strategia linjaa hyvän elämän eväitä

HELSINKI haluaa tarjota kaikenikäisille asukkailleen hyvää elämää, joka on myös kestävää. Tämä on keskeisenä ajatuksena kaupungin uudessa Kasvun paikaksi nimetyssä strategiassa vuosiksi 2021–2025.

Strategiatyötä johtanut pormestari **Juhana Vartiainen** painottaa sitä, että linjaukset syntyivät koko pormestarikunnan kanssa ja valtuuston hyväksyminä. Näin strategia heijastaa myös vaalitulosta ja kaupunkilaisten tahtoa.

Pyrkimys monimuotoisuuteen näkyy myös strategian sisällöissä – oli sitten kyse asukkaista, elinkeinoista tai luonnosta. Esimerkiksi erilaisten asukkaiden elämäntapoineen ja mielipiteineen halutaan elävän sopusoinnussa.

”Meidän täytyy ihmisinä kasvaa toimimaan hyvin yhdessä. Lisäksi Helsingissä kaupunkina tapahtuu kasvua ja kehitystä. Täällä tulee olla hyvä kasvaa lapsesta aikuiseksi, kasvattaa osaamistaan sekä kasvattaa kaikkea sitä hyvää, mitä meillä on. Kaupunkilaisten pitää saada toteuttaa itseään, luoda mahdollisuuksia ja tarttua niihin”, Vartiainen toteaa.

LAADUKASTA varhaiskasvatusta ja koulutusta pyritään tarjoamaan yhdenveroisesti eri alueilla. Alueellisia eroja tasataan kohdennetulla tuella, kertoo kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestari **Nasima Razmyar**.

”Helsingin kauneimpia lupauksia on se, että ihmisestä voi tulla mitä tahansa taustasta riippumatta. Kun yhä suurempi osa lapsista aloittaa varhaiskasvatuksen nykyistä aiemmin, ehkäisemme sosiaalista eriytymiskehitystä ja tasaamme sosioekonomisia eroja.”

Razmyarin mukaan varhaiskasvatuksen tarjontaan panostetaan, jotta lapset voivat saada päiväkotipaikan kodin läheltä tai perheen kulkureittien varrelta. Varhaiskasvatuksen palvelujen käytettävyyttä myös helpotetaan ottamalla käyttöön sähköisiä palveluja.

Lisäksi luvassa on enemmän lukiopaikkoja ja oppisopimusmahdollisuuksia sekä yksilöllistä tukea. Rahoituskäytäntöjä muutetaan niin, etteivät esimerkiksi suuret remontit pääse haukkaamaan varoja päiväkotien ja koulujen perustoiminnasta. Koulutusta suunnitellaan pitkäjänteisesti vuoteen 2030 asti.

Varhaiskasvatukseen tavoitellaan enemmän vieraskielisiä lapsia, ja kaikilla oppiasteilla lisätään mahdollisuutta englanninkieliseen opetukseen. Tämä auttaa muun muassa houkuttelemaan Helsinkiin kansainvälisiä osaajia. Kaupunkiin perustetaan myös Pohjoismainen koulu.

YKSI kaupungin kohtalonkysymyksistä on ilmastotyössä onnistuminen. Ilmastonäkö-

LAURI ROTKO

CAMILLA BLOOM

PALVELUJA ON LÄHELLÄ

Läheltä saa peruspalveluja, ulkoliikuntapaikkoja lisätään ja kulttuuria tuodaan alueille yhä enemmän.

JUSSI HELLSTEN

JUSSI HELLSTEN

OLLAAN YHDENVEROISIA

Helsingissä tulee olla hyvä kasvaa sekä lisätä osaamistaan ja toteuttaa itseään. Yhdenveroisuus on tärkeää.

kulma sisällytetäänkin kaikkeen kaupungin päätöksenteon, kertoo kaupunkiympäristön apulaispormestari **Anni Sinnemäki**.

”Ilmastonmuutos on meidän päättäjäsukupolvemme suurin asia. Helsinki aikaistaa hiilineutraaliustavoitettaan viidellä vuodella eli vuoteen 2030. Hiilinollatavoite on vuodessa 2040, ja sen jälkeen tähdätään hiilinegatiivisuuteen. Valmistaudumme Salmisaaren hiilivoimalan sulkemiseen ennen vuotta 2029. Uusia investointipäätöksiä bioenergialaitoksista ei tehdä.”

Ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa auttaa kaupunkiin saatava lisävehreys – luvassa on esimerkiksi lisää puistoja, puita, niittyverkostoja ja viherkattoja. Vuosittain perustetaan vähintään viisi uutta luonnonsuojelualuetta. Lisäksi säilytetään useita arvokkaita luontokohteita.

”Vartiosaari osoitetaan pysyvästi virkistyskäyttöön kaupunkilaisille. Keskuspuistoon ei tule uutta rakentamista. Stansvikinkallion asemakaava uudelleenarvioidaan.”

Helsingin kehittämistä jatketaan raideliikenteeseen perustuen, mikä tietää esimerkiksi ratojen ja asemien läheisyyteen täydennysrakentamista. Sähköautojen latausmahdollisuuksia lisätään. Pyöräilyyn ja kävelyyn kannustetaan parantamalla niiden olosuhteita.

Keskustatunnelista ei ole strategiassa kirjausta. Sen sijaan keskustan elinvoimaa parannetaan hankkeella, joka huomioi niin työn kuin virkistyksen. Elinvoimaa ja viihtyisyyttä lisätään kohdennetusti myös Malmilla, Malminkartano-Kannelmäessä, Mellunkylässä, Vuosaaressa ja Itäkeskuksessa. Lisäksi koko kaupunkiin saadaan toimintamalli historiallisten arvorakennusten kunnostamiseksi.

LAADUKKAIDEN ja sujuvien sosiaali- ja terveyspalveluiden turvaaminen on yksi keskeisistä strategian tavoitteista, kertoo toimialan apulaispormestarin **Daniel Sazonov**. Hän toteaa, että kaupungin täytyy varmistaa palvelujen riittävä rahoitus – joka siirtyy vuodesta 2023 eteenpäin valtion vastuulle.

”Nyt meidän on tärkeää myös purkaa koronan aiheuttamat hoitojonot ja varmistaa hyvät palvelut. Haluamme kiinnittää entistä enemmän huomiota kaikkein vaikeimmassa tilanteessa oleviin lapsiin, nuoriin sekä perheisiin. Kunnianhimoisena tavoitteena on myös esimerkiksi asunnottomuuden poistaminen vuoteen 2025 mennessä. Kehitämme mielenterveys- ja päihdepalveluja. Muun muassa päihderiippuvaisen pitää päästä hoitoon heti.”

Ensi vuonna tulee käyttöön terapiatakuu, joka parantaa pääsyä varhaisen vaiheen mielenterveyspalveluihin ja lyhytpsykoterapiaan. Kohennusta haetaan myös kotihoidon laatuun ja monipuolisuuteen. Vauvaperheille tarjotaan varhaista tukea esimerkiksi kotipalveluina.

KAUPUNKI turvaa kaikille asuinalueille hyviä kulttuurin, liikunnan ja vapaa-ajan palveluja, kertoo toimialan apulaispormestari **Paavo Arhinmäki**.

”Esimerkiksi kirjastoon pitäisi päästä kotoa varttitunnissa. Haluamme liikuntamahdollisuuksiakin olevan kaikkien ulottuvilla. Luvassa on muun muassa uusia kuntoportaita ja ulkoliikuntapaikkoja. Kulttuuriakin tuodaan lisää asuinalueille.”

Koko kaupungin mittakaavassa merkittäviä elämyksellisiä kulttuurin ja vapaa-ajan keskittymiä kehitetään esimerkiksi Suvilahteen, Makasiininrantaan ja Itäkeskukseen.

Tapahtumia ja kulttuuritoimintaa varten kevennetään sääntelyä, helpotetaan tilojen ja alueiden käyttöä sekä tuetaan koronapandemiasta toipumista.

Kaiken kaikkiaan Helsinki osoittaa koronapandemiasta palautumiseen 70 miljoonaa euroa kahtena seuraavana vuotena. Kaupungista asukkaineen ja työntekijöineen luvataan pitää huolta taloudellisestikin. Esimerkiksi investointeja tehdään harkitusti ja veroprosenttia ei nosteta. Kaupunkiorganisaatio sitoutetaan etsimään tapoja, joilla voidaan lisätä tehokkuutta ja tuottavuutta tinkimättä henkilöstön hyvinvoinnista ja saatavuudesta.

→ **Lisätietoa: hel.fi/kaupunkistrategia**

Tunnetko Helsingin päättäjät?

APULAISPORMESTARIT

Kaupunkiympäristön apulaispormestari

Anni Sinnemäki

Apulaispormestari Anni Sinnemäen (vihr.) toimialaan kuuluvat maankäyttöön, kaupunkirakenteeseen, rakennuksiin ja yleisiin alueisiin liittyvät asiat sekä pelastuslaitos ja HKL. Sinnemäki johtaa toimialaa toista kautta. Hän on kaupunkiympäristölautakunnan puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen jäsen.

Sinnemäki (20.7.1973 Helsinki) toimi vihreiden kansanedustajana vuosina 1999–2015 ja puolueen puheenjohtajana sekä työministerinä 2009–2011. Kaupunginvaltuutettu hän on ollut vuodet 2005–2015 ja vuodesta 2017.

Sinnemäki tunnetaan Ultra Bra -yhtyeen sanoittajana ja kahden runokokoelman kirjoittajana. Venäläistä kirjallisuutta pääaineenaan opiskellut Sinnemäki on koulutukseltaan humanististen tieteiden kandidaatti.

Töölössä kasvanut Sinnemäki asuu Katajanokalla puolisonsa sekä vuonna 2012 syntyneen poikansa kanssa, ja hänellä on aikuinen tytär.

Kasvatuksen ja koulutuksen apulaispormestari

Nasima Razmyar

Apulaispormestari Nasima Razmyarin (sd.) toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, peruskoulut, lukiot, ammatillinen koulutus ja työväenopistot. Hän on kasvatus- ja koulutuslautakunnan puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen jäsen.

Razmyar toimi kulttuurin ja vapaa-ajan apulaispormestarina vuosina 2017–2021 ja kansanedustajana 2015–2017. Kaupunginvaltuutettu hän on ollut vuodesta 2012.

Razmyar on työskennellyt mm. Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön tehtävissä Tanskassa ja Mannerheimin Lastensuojeluliitossa. Koulutukseltaan hän on kulttuurituottaja (YAMK).

Afgaanisyntyinen Razmyar (13.9.1984 Kabul) valittiin vuoden 2010 pakolaisnaiseksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisestä.

Razmyar asuu Lauttasaaressa puolisonsa sekä vuosina 2016 ja 2019 syntyneiden poikiensa kanssa.

Sosiaali- ja terveystoimen apulaispormestari

Daniel Sazonov

Apulaispormestari Daniel Sazonovin (kok.) toimialaan kuuluvat perhe- ja sosiaalipalvelut, terveys- ja päihdepalvelut sekä sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut. Sazonov on sosiaali- ja terveyslautakunnan puheenjohtaja sekä kaupunginhallituksen jäsen.

Sazonov (24.3.1993 Helsinki) on ollut kaupunginvaltuutettu vuodesta 2017, kaupunginhallituksen jäsen vuodesta 2018 ja opetuslautakunnan jäsen vuosina 2015–2017.

Hän on työskennellyt mm. opetusministeri Sanni Grahn-Laasosen erityisavustajana, Kokoomuksen puoluetoimistolla strategiapäällikkönä ja Uudenmaan maakuntavaltuustossa.

Koulutukseltaan Sazonov on oikeustieteiden maisteri ja sotilasarvoltaan reservin vänrikki.

Malminkartanossa kasvanut Sazonov asuu Kampissa puolisonsa kanssa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan apulaispormestari

Paavo Arhinmäki

Apulaispormestari Paavo Arhinmäen (vas.) toimialaan kuuluvat liikunta-, nuoriso- ja kulttuuriasiat sisältäen kaupunginkirjaston, kulttuurikeskukset, kaupunginmuseon, taidemuseo HAMin ja kaupunginorkesterin. Hän on kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen jäsen.

Arhinmäki (13.12.1976 Helsinki) toimi kansanedustajana vuosina 2007–2021, puolueensa puheenjohtajana 2009–2016 sekä kulttuuri- ja urheiluministerinä 2011–2014. Hän oli puolueensa ehdokas vuoden 2012 presidentinvaalissa. Kaupunginvaltuutettu hän on ollut vuodesta 2001.

Arhinmäki on työskennellyt mm. Kansan Uutisten toimittajana. Hän on suorittanut siviilipalveluksen ja opiskellut sosiologiaa Svenska social- och kommunalhögskolanissa.

Pasilassa kasvanut Arhinmäki asuu puolisonsa sekä vuonna 2012 ja 2015 syntyneiden tyttäriensä kanssa Kruunuvuorenrannassa.

KAUPUNGINVALTUUSTO

Helsingin kaupunginvaltuusto on kunnan ylin päättävä elin. Se päättää kaupungin tärkeimmistä talous- ja hallintoasioista. 85-jäseninen valtuusto valitsee kaupungin toimielinten, kuten kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenet sekä täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto valitaan kunnallisvaaleilla.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimii vihreiden Fatim Diarra (keskellä). Hän on Naisasialiitto Unionin puheenjohtaja. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimiva kokoomuksen Wille Rydman on kansanedustaja. Toinen varapuheenjohtaja, sosiaalidemokraattien Pilvi Torsti, työskentelee valtiosihteerinä.

Kaupunginvaltuusto 2021–2015

Kokoomus (23 paikkaa) Harry Bogomoloff, Maaret Castrén, Juha Hakola, Anniina Iskanius, Atte Kaleva, Arja Karhuvaara, Sini Korpinen, Otto Meri, Seija Muurinen, Dani Niskanen, Mia Nygård-Peltola, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Risto Rautava, Wille Rydman, Sari Sarkomaa, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Nina Suomalainen, Elina Valtonen, Juhana Vartiainen ja Maarit Vierunen
Vihreät (18) Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Farim Diarra, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Shawn Huff, Emma Kari, Otso Kivekäs, Minna Lindgren, Johanna Nuorteva, Maria Ohisalo, Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Pekka Sauri, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Reetta Vanhanen ja Ozan Yanar
SDP (13) Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Pentti Arajärvi, Elisa Gebhard, Tuula Haatainen, Timo Harakka, Eveliina Heinäluoma, Ville Jalovaara, Nasima Razmyar, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Erkki Tuomioja ja Sinikka Vepsä
Vasemmistoliitto (11) Paavo Arhinmäki, Mia Haglund, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Elina Kauppila, Mai Kivelä, Minja Koskela, Petra Malin, Sami (Frank) Muttilainen, Tuomas Nevanlinna ja Suldaan Said Ahmed
Perussuomalaiset (9) Jussi Hallaaho, Nuutti Hyttinen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Tom Packalén, Mika Raatikainen, Mari Rantanen ja Pirkko Ruohonen-Lerner
RKP (5) Eva Biaudet, Silja Borgarsdóttir Sandelin, Nora Grotenfelt, Björn Månsson ja Marcus Rantala
Liike Nyt (3) Harry Harkimo, Joel Harkimo ja Mikael Jungner
Keskusta (2) Laura Kolbe ja Terhi Peltokorpi
Kristillisdemokraatit (1) Mika Ebeling

KAUPUNGIN-HALLITUS

Kaupunginvaltuuston alaisena toimiva kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus valmistelee valtuuston päätöksiä ja täytäntöönpanoa sekä valvoo päätösten laillisuutta.

Pormestari toimii 15-jäsenisen kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja apulaispormestarit jäseninä. Muut jäsenet valitsee kaupunginvaltuusto valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Lisäksi valtuusto valitsee varsinaisista jäsenistä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan.

Kaupunginhallitus 2021–2015

Kokoomus (5) Juhana Vartiainen (pj.), Daniel Sazonov, Sari Sarkomaa, Anniina Iskanius ja Maarit Vierunen
Vihreät (4) Anni Sinnemäki (1. vpj), Reetta Vanhanen, Tuomas Rantanen ja Johanna Nuorteva
SDP (2) Nasima Razmyar (2. vpj) ja Elisa Gebhard
Vasemmistoliitto (2) Paavo Arhinmäki ja Minja Koskela.
Perussuomalaiset (1) Jussi Halla-Aho
RKP (1) Marcus Rantala

SIVUN KUVAT: PERTTI NISONEN/HELSINGIN KAUPUNGIN AINEISTOPANKKI

Helsinki

Koe Helsinki parhaimmillaan!

Katharina Grossen *Chill Seeping from the Walls Gets between Us* -näyttely jatkuu HAM Helsingin taidemuseossa 23.1.2022 asti.

Kulttuuri ja helsinkiläiset ovat kaupungin sydän. Olemme kokeneet, millaiseksi elämä muuttuu, kun syke hiljenee. Nyt sydän sykkii taas ja Helsinki on pitkän hiljaiselon jälkeen herännyt henkiin.

Altistu kulttuurille, taiteelle ja liikunnalle! Museot, kirjastot, kulttuurikeskukset, nuorisotilat ja liikuntapaikat ovat avoinna kaikille. Konsertit ja erilaiset esitykset odottavat katsojia. Helsingin kaupungin kulttuurin ja vapaa-ajan palveluiden monipuolisesta tarjonnasta löydät upeita elämyksiä ympäri vuoden.

Kirsi Halkola

Uutta

Kivikon hiihtohallissa suksitaan kahdessa kerroksessa.

Maarit Hohteri

Helsingissä hiihdetty jo lokakuusta lähtien

Helsingissä pääsee tänäkin vuonna hiihtämään jo aikaisessa vaiheessa syksyä, kun Kivikon hiihtohalli avasi ovensa jo 11. lokakuuta kello 7.00. Latua on kahdessa kerroksessa nousuineen ja laskuineen yhteensä reilu kilometri. Latujen leveys on 6–8 metriä, ja ne soveltuvat sekä perinteiselle että vapaalle tyylille. Sisäänpääsymaksuun sisältyy saunominen sivakoinnin jälkeen. Hallissa on mahdollisuus myös suksien säilytykseen. Lisäksi hiihtohallin aukiolo-aikoina tarjolla on muun muassa suksivuokrausta ja erilaisia suksien huoltopalveluita. Lisätietoja Kivikon hiihtohallista osoitteesta **helsinkiliikkuu.fi/hiihtohalli**

Pirkkolan uuden jäähallin jää suorastaan kutsuu luistelemaan.

Maarit Hohteri

Pirkkolan uusi jäähalli tuo lisää jääaikaa harrastajille

Pirkkolaan avattiin uusi energiatehokas jäähalli syyskuun loppupuolella. Uuden jäähallin kävijämäärän odotetaan nousevan vuositasolla noin 170 000 henkilöön. Hallissa on kaksi jäätä ja pääkäyttäjinä ovat helsinkiläiset taitoluistelu- ja jääkiekkoseurat. Tämän lisäksi kaukalopallo ja ringette saavat osansa jäävuoroista. Päivisin jäävuoroja on suunnattu erityisryhmille. Tarjolla on myös yleisöluisteluvuoroja hallin "kakkoskentällä" seuraavasti:
Ke klo 14.30–16.00 (mailat sallittu)
Ke klo 16.30–18.15 (mailat kielletty)
La klo 9.15–11.15 (mailat kielletty)

Yrjönkadun uimahallin kakkoskerroksessa sielu ja keho lepäävät.

Maarit Hohteri

Yrjönkadun uimahallissa ennakkomyynti satumaiseen kakkoskerrokseen

Yrjönkadun uimahallissa on nykyään käytössä paljon toivottu ennakkolippumyynti. Myyntiin tulee puolet toisen kerroksen hyttipaikoista. Lippujen hinta sisältää lepohytin, pyyhkeen, kylpytakin (saatavuuden mukaan), pefletin, uinnin sekä höyrysaunan, puulämmitteisen saunan ja infrapunasaunan käytön. Yksi asiakas voi hankkia korkeintaan neljä ennakkolippua per päivä. Ennakkolipun voi hankkia kolmeen eri uintivuoroon: 13.00–15.00, 15.30–18.30, 19.00–21.00, joista keskimmäisin vuoro on pidempi, kolmen tunnin mittainen ja yhdeksän euron lisämaksun hintainen. Yrjönkadun ennakkopiletit voi lunastaa osoitteesta **ssl.eventilla.com/cal/yrjonkadunuimahalli**.

Oletko jo testannut Helsingin uimahallit?

Itäkeskuksen uimahallista on moneksi

Maarit Hohteri

Itäkeskuksen uimahallissa polskitaan kolmessa altaassa, rentoudutaan porealtaassa, peuhataan vesiliukumäissä, karaistutaan kylmävesialtaassa ja lämmitellään kuuden saunan voimin. Massiivinen maan alle rakennettu kaksikerroksinen liikunta-pyhättö on paljon muutakin kuin pelkkä uimahalli. Uimahallin sisäänpääsymaksulla asiakkaiden käytettävissä on myös kunto- ja liikuntasaleja.

Altaiden puolella on päheä virtuaalilaitteisto vesijumpille. Asiakas voi itse valita laitteiston näytöltä haluamansa vesijumpan ja sen jälkeen pulahtaa altaaseen huhkimaan. Vesijumpat kestävät noin 20 minuuttia ja valittavana on useampi vesijumppa-vaihtoehto oman tason ja rankkuuden mukaan.

”Nämä meidän virtuaalilaitteet ja jumpat ovat olleet hyvin suosittuja. Meillä järjestetään paljon perinteisiäkin lasten uimakouluja, mutta kaikki halukkaat eivät mahdu niihin mukaan, joten myös uudelle virtuaaliuimakoululle on selkeä tarve. Perheet voivat kaukosäätimellä valita itselleen sopivat uimakouluharjoitteet ja seurata näytöltä ohjeita”, Itäkeskuksen uimahallin tiimiesihenkilö **Oleg Jauhonen** kertoo.

Lapsiperheitä on muutenkin ajateltu, sillä hallissa on myös upouusi leikkitila, jossa lattiaa päällystää pestävä keinonurmimatto ja käytettävissä on leikkikaluja, -kalusteita ja -teline.

Uimahallin alakerrasta löytyy myös unisex-pukuhuone, joka soveltuu esimerkiksi vauvaperheille, liikuntarajoitteisille ja sukupuolivähemmistöille. Pukuhuoneessa on seitsemän pukukoppia, WC ja noin 40 kaappia. Tähän pukuhuoneeseen voi halutessaan pyytää avaimen kassalta.

Maarit Hohteri / Helsingin kaupunki

Syksyn 2021 uutuutena Itiksessä on lasten altaan reunalle asennettu vastaava virtuaalilaitteisto, jonka avulla voi pulahtaa uimakoulun pärskyihin.

Muut kaupungin uimahallit

Parhaimmillaan kerrallaan noin tuhatta asiakasta palvelevan Itiksen hallin lisäksi Helsingin kaupunki hallinnoi kolmea pienempää uimahallia. Pirkkolan uimahalli sijaitsee Keskuspuiston ulkoilualueen sydämessä. Pirkkolan hallin kuntosalien lisäksi ympäristöstä löytyy käytännössä rajattomat mahdollisuudet monipuoliseen ulkoiluun. Jakomäen uimahalli taas on sympaattisen kompakti paketti, jossa järjestetään muun muassa tiistaisin suosittuja naisten uimavuoroja. Historiallisen kauniissa Yrjönkadun uimahallissa puolestaan voi nauttia kylpylämäisistä olosuhteista, ravintola-palveluista sekä puu-, sähkö-, infrapuna- ja tilaussaunoista.

Helsingin kaupungin uimahallien aukioloajat

ITÄKESKUKSEN UIMAHALLI, Olavinlinnantie 6
ma-ke, pe 6.15–20.30
to 11.00–20.30
la-su 8.00–20.30

JAKOMÄEN UIMAHALLI, Somerikkopolku 6
ma aamu-uinti 6.15–7.00 (suljetaan klo 8),
pelkkä kuntosali 16.00–19.30
ti aamu-uinti 6.15–7.00 (suljetaan klo 8), 14.00–19.00
naisten uintivuorot, sisäänpääsyt klo 14, 16 ja 18
ke-pe 14.00–19.30 (suljetaan 20.30)
to aamu-uinti 6.15–7.00 (suljetaan klo 8.00)
la-su 11.00–17.30

PIRKKOLAN UIMAHALLI, Pirkkolan metsätie 6
ma 7.00–20.00
ti 7.00–17.30
ke-pe 7.00–20.00
la-su 9.00–16.30

YRJÖNKADUN UIMAHALLI, Yrjönkatu 21 b

Naiset	**Miehet**
maanantaisin	tiistaisin
1. krs 12.00–20.00	1. krs 6.30–20.00
2. krs suljettu	2. krs 13.00–20.00
keskiviikkoisin	torstaisin
1. krs 6.30–20.00	1. krs 6.30–20.00
2. krs 13.00–20.00	2. krs 13.00–20.00
perjantaisin	lauantaisin
1. krs 6.30–20.00	1. krs 7.00–20.00
2. krs 13.00–20.00	2. krs 13.00–20.00
sunnuntaisin	
1. krs 11.00–20.00	
2. krs 13.00–20.00	

Petteri Lehtinen

Viikin uusitussa kirjastossa luonto näkyy kaikkialla

Viikin kirjasto on aukaistu yleisölle yli vuoden kestäneen perusteellisen remontin jälkeen. Kirjasto liittyy entistä tiiviimmin osaksi vihreää Viikkiä, sillä luonto ja tiede näkyvät paitsi sisustuksessa myös kirjaston tapahtumissa. Kirjaston erikoisuus, viihtyisä sisäpuutarha laakeripuineen ja palmuineen, on uudistettu entistäkin kauniimmaksi ja kuvittaja **Kirsti Maulan** upeat luontokuvitukset elävöittävät kirjastotilaa.

Asiakkaat saivat vaikuttaa uudistuksen lopputulokseen ja Viikin kirjastossa on nyt uusia tiloja työskentelyyn, tapaamisiin, opiskeluun ja pelaamiseen. Mahdollisuus käyttää kirjastoa on laajentunut merkittävästi, sillä iltaisin ja viikonloppuisin on omatoimikäyttöaikaa. Silloin henkilökunta ei ole paikalla, mutta kirjastoa pääsee käyttämään Helmet-kirjastokortilla.

Kirjastoon on myös entistä helpompi tulla, sillä kirjastoon on Viikinkaaren oven lisäksi nyt suora sisäänkäynti Latokartanonkaarelta. Raide-Jokerin valmistuttua kirjaston viereen pääsee kätevästi pikaraitiovaunulla.

Viikin kirjasto, Viikinkaari 11 B, henkilökunta paikalla ma–to 8–20, pe 8–18, la 10–16

Petteri Lehtinen

Uutta

Malin Gustafsson

Nuorten Helsinki on täynnä tekemistä ja harrastus-mahdollisuuksia

Uusia nuorisotiloja on avattu ympäri Helsinkiä. Poimi tästä parhaat vinkit:

Malminkartanon uusi harrastushalli tarjoaa runsaan kattauksen erilaista harrastustoimintaa koriksesta säbään ja futsalista tanssiin ja rap-pajaan.

Malminkartanon nuorisotalo on pelipainotteinen nuorisotila, josta löytyy monipuolisesti digitaalisia, liikunnallisia ja perinteisiä pelivälineitä.

Hertsin lähipalvelukeskuksen ja kirjaston kanssa samassa rakennuksessa sijaitseva **Hertsin nuorisotila** on rento olotila, jossa voi hengailla hetken tai tulla viettämään aikaa kavereiden kanssa.

Jakomäen nuorisotalolla voi osallistua liikuntakerhoihin tai vaikka pelata pingistä tai biljardia.

Ydinkeskustaan avattu **Oodin nuorisotila** on saman katon alla kirjaston kanssa ja rakennuksesta löytyvät myös erilaiset toiminnalliset tilat musiikkistudiosta keittiöön.

Malin Gustafsson

Suvilahdessa sijaitseva **Tiivistämö** on urbaani tapahtumatila, jossa voi inspiroitua kulttuurin ja taiteen elämyksistä sekä järjestää omia tapahtumia ammattilaisten tuella. Tapahtumia järjestetään aina keikoista, kirppiksiin ja tanssikilpailuista leffanäytöksiin.

Tätä ja kaikkea muuta tekemistä on nuorisotaloilla! Tutustu tilojen toimintaan osoitteessa: **nuorten.helsinki**

Maarit Hohteri

Caisa täyttää 25 vuotta

Juhlavuottaan viettävä kulttuurikeskus Caisa avasi ovensa Kaisaniemessä vuonna 1996. Caisan nimi viittaa paitsi alkuperäiseen sijaintipaikkaansa, myös espanjankielen sanoihin “Casa International”, kansainvälinen koti.

Tänä päivänä Caisan laajempi tehtävä on edistää kaupungin moninaisuutta kaikissa muodoissaan.

Löydä Caisan loppuvuoden ohjelma: Caisa.fi

Runsasta ohjelmistoa ovat syksyn aikana täydentäneet taidelahjat, joita Caisa lahjoittaa helsinkiläisille. Yksi taidelahjoista on koettavissa verkossa vuoden loppuun asti: Nuuksion metsissä kuvattu tanssiesitys, Gabriela Ariana Kollektiivin Syntyihin syvihin, joka käsittelee luontosuhdetta ja kokemusta ulkomaalaisuudesta.

Caisan uudet, valoisat ja esteettömät tilat sijaitsevat Leipätehtaalla Sörnäisissä. Galleria tarjoilee maksuttomia, vaihtuvia näyttelyitä, ja kahvila Bruket loihtii niin lounasta kuin leivonnaisiakin.

Irrottaudu arjesta syksyn näyttelyissä!

Katharina Grossen värikylläiset taideteokset jatkavat ruskan loistoa HAM Helsingin taidemuseossa. Kun kaamos tekee marraskuussa tuloaan, HAMissa avautuu **Greta Hällfors-Sipilän** ja **Sulho Sipilän** tunnelmallinen näyttely, jossa voi ihailla katumaisemia Helsingistä. Lämminhenkinen Helsingin kaupunginmuseon näyttely *Armas Tallinna – tarinoita naapurista* kertoo helsinkiläisten kokemuksista naapurikaupungissamme. Tervetuloa myös *Lasten kaupunkiin* taas leikkimään!

Kirsi Halkola / HAM Helsingin taidemuseo

Katharina Grossen *Chill Seeping from the Walls gets between us* -näyttely loistaa kilpaa syksyn värien kanssa. Tennispalatsin kaarihallit ovat muuntuneet massiivisiksi, kokonaisvaltaisiksi tilataideteoksiksi, joiden keskellä saa viipyillä.

Greta Hällfors-Sipilä: Yö, 1931. Mari Valio / Helsingin kaupunginmuseo

HAM Helsingin taidemuseon syksyn kohokohtana on 19.11. avautuva **Greta Hällfors-Sipilän** ja **Sulho Sipilän** näyttely, joka kertoo kahden taiteilijapersoonan elämästä. Näyttelyn painopisteenä ovat vangitsevat katumaisemat Helsingistä, unohtamatta kaupungin vilkasta seuraelämää.

Georg Otsin kannella 1984. Antti Eirola

Helsingin kaupunginmuseossa pääsee kurkistamaan helsinkiläisten Tallinnan matkoista kertoviin tunnelmiin. *Armas Tallinna – tarinoita naapurista* -näyttelyssä ääneen pääsevät itse kaupunkilaiset, joilta lämminhenkisen näyttelyn kuvat ja tarinat on kerätty. **Vapaa pääsy**.

Jussi Hellsten / Helsingin kaupunginmuseo

Helsingin kaupunginmuseon *Lasten kaupungissa* leikki-ikäiset ja heidän seuralaisensa pääsevät tutustumaan Helsingin historiaan itse kokeillen ja yhdessä puuhaillen. **Vapaa pääsy**.

Riitta Lönblad (oik.) pysähtyi juttelemaan palveluneuvoja Nina Arekarin kanssa Seniori-infon väliaikaiselle neuvontapisteelle Oodiin.

Mistä saa apua siivoamiseen ja kaupassakäyntiin? Kuka pääsee palveluasuntoon? Vastauksia iäkkäiden kysymyksiin saa Seniori-infosta.

Tiina Kotka Kimmo Brandt

Senioreille tietoa ja tukea

SENIORI-INFO auttaa iäkkäitä löytämään palveluja, harrastuksia ja mielekkyyttä elämään. Helsingin kaupungin ylläpitämään neuvontapalveluun voivat olla yhteydessä myös ikääntyneiden läheiset.

Seniori-infon neuvontapäällikkö **Minna Nummi** kannustaa kysymään asioista rohkeasti.

”Meihin saa olla yhteydessä ihan missä vain oman elämän asiassa, koskee se sitten jaksamista, taloutta, terveyttä tai asumista. Autamme tarvittaessa löytämään juttukavereita ja tekemistä. Palvelua saa kiireettä ja kunnioittavasti”, Nummi kertoo.

Seniori-infoon voi joko soittaa, lähettää sähköpostia, ottaa yhteyttä nettisivujen chatissa tai mennä paikan päälle Sörnäisiin. Työntekijät päivystävät myös rajatusti Kalasataman sekä Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksissa, samoin tapahtumissa. Palvelu on maksutonta.

VÄLILLÄ neuvontaan ottavat yhteyttä iäkkäistä huolestuneet naapurit tai tuttavat. Tätä varten on luotu huoli-ilmoitus, jonka voi täyttää kuka tahansa nimettömästikin netissä hel.fi/seniorit-sivulta löytyvin ohjein tai tarvittaessa Seniori-infon työntekijöiden avulla. Ilmoituksia tehdään vuosittain yli tuhat.

Palveluneuvoja **Nina Arekari** sanoo, että huoli-ilmoitusta voisi kutsua myös välittämisen viestiksi.

”Iäkkään kanssa tekemisissä olevat huolestuvat usein, jos ikääntynyt ei muista ottaa lääkkeitä, syödä tai pitää huolta omasta ja asuntonsa hygieniasta. Hän saattaa myös ostaa kaupasta samat tuotteet monta kertaa päivässä tai unohtaa pankkikorttinsa tunnusluvun. Huoli-ilmoituksen avulla voi varmistaa ikääntyvän saavan tarvitsemaansa apua.”

Arekari painottaa sitä, että ikääntyneet ja omaiset voivat ottaa yhteyttä silloinkin, kun eivät hahmota, millaista apua tarvitaan.

”Jos vaikka seniori kertoo, että hänen elämänsä tuntuu kurjistuneen, voimme miettiä tilannetta ja syitä yhdessä. Ratkaisuja löytyy kyllä.”

SENIORI-INFOON tulee vuosittain yli 30 000 yhteydenottoa, joista suurin osa iäkkäiltä itseltään. Jotta kaikille löytyisi sopivaa apua, tekee neuvonta yhteistyötä monien toimijoiden kanssa niin Helsingin kaupunkiorganisaation sisällä kuin sen ulkopuolella. Siten esimerkiksi kielivalikoimaa saadaan laajennettua suomesta ja ruotsista harvinaisiin kieliin saakka.

”Teemme iäkkäiden neuvonta- ja ohjaustyötä lakisääteistä velvoitettamme laajemmin. Ohjaamme muun muassa etsivällä vanhustyöllä yksinäisiä senioreita palvelujen ja muiden ihmisten luo. Otimme etsivän vanhustyön järjestötoimijoiden kanssa käyttöön yhteisen sähköisen työskentelyalustan ja toimintatapoja, joilla varmistamme, että ikääntyneille on aina apua tarjolla. Tämä on tuonut joukollemme kiitosta asiakkailta, mutta myös voiton Talentian Hyvä käytäntö -kilpailussa”, kertoo neuvontapäällikkö Minna Nummi.

SENIORI-INFO

→ Seniori-info palvelee ma–pe klo 9–15 numerossa 09 3104 4556, osoitteessa Käenkuja 1 B (ajanvarauksella tai ilman) ja chatissa Seniori-infon nettisivuilla hel.fi/seniorit. Chatissa voi kysyä neuvoa nimettömästi tai tunnistautumalla Suomi.fi-palvelussa. Sähköpostiosoite on seniori.info@hel.fi.

→ Seniori-info päivystää Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskuksessa (Työpajankatu 14 A) tiistaisin kello 8–11 ja Vuosaaren terveys- ja hyvinvointikeskuksessa (Kahvikuja 3) keskiviikkoisin kello 8–11.

Elämää historian keskellä

Kirsi Hasu

Viaporia eli nykyistä Suomenlinnaa voidaan kiittää Helsingin kasvusta ja pääkaupunkiasemasta. Nykyään paikka on tärkeä matkailu- ja virkistyskohde, mutta myös haluttu asuinalue.

MERILINNOITUKSEN rakentaminen Helsingin edustan saarille oli Ruotsin valtion suurin rakennushanke 1700-luvun puolivälissä. Venäjän vaikutusvallasta huolestunut Ranska tuki linnoituksen rakentamista huomattavalla rahasummalla.

Linnoitus sai nimekseen Sveaborg, joka suomeksi muuntui Viaporiksi. Siitä muodostui ruotsalaisena aikana kulttuurikeskus, jossa vietettiin vilkasta seuraelämää sekä harrastettiin musiikkia ja kirjallisuutta.

Venäläiset piirittivät Viaporia Suomen sodan aikana vuonna 1808. Lyhyen taistelun jälkeen komendantti **Carl Olof Cronstedt** luovutti linnoituksen venäläisille. Sodan seurauksena Suomi liitettiin vuonna 1809 osaksi Venäjän keisarikuntaa.

Krimin sodan aikana brittiläis-ranskalainen laivasto pommitti Viaporia kaksi päivää elokuussa 1855. Viapori kärsi hyökkäyksessä pahoja vaurioita. Helsinkiläiset seurasivat pommituksia sankoin joukoin Kaivopuiston kallioilta.

VIAPORI liitettiin Suomeen vuonna 1918 ja nimettiin Suomenlinnaksi. Noihin aikoihin ajoittuvat Suomenlinnan synkimmät vaiheet, jolloin sisällissodan jälkeisellä sotavankileirillä oli kesällä 1918 pahimmillaan yli 8 000 punavankia. Useat kuolivat nälkään ja tauteihin.

Suomenlinnaan tuli suomalainen varuskunta, mutta muustakin käytöstä keskusteltiin vilkkaasti. Sinne suunniteltiin jopa teollisuusalueen perustamista. Huonoon kuntoon päässeet muurit ja rakennukset haluttiin joka tapauksessa säilyttää niiden historiallisen merkityksen vuoksi. Kustaanmiekan ja Susisaaren saarista tehtiinkin museoalue vuonna 1919.

Toisen maailmansodan aikana Suomenlinnassa toimi ilmavalvontakeskus ja sukellusvenetukikohta sekä rannikkotykistö. Linnoitus siirtyi siviilihallintoon vuonna 1973. Puolustusvoimien yksiköistä ainoastaan Merisotakoulu jäi Suomenlinnaan.

Nykyisin Suomenlinna on yli 800 asukkaan kaupunginosa, jossa sijaitsee muun muassa kaupungin päiväkoti, koulu ja kirjasto. Suomenlinnan hoitokunta restauroi, ylläpitää ja hallinnoi Suomenlinnaa sekä vuokraa suurinta osaa Suomenlinnan 350 vuokra-asunnosta. Asunnot arvotaan tasapuolisuuden takaamiseksi hakijoiden kesken.

SUOMENLINNAN historiaa ja perinteitä vaalimaan perustettiin Ehrensvärd-Seura, mutta nykyisin historiallisten rakennusten ylläpito on Suomenlinnan hoitokunnan vastuulla. Seura kuitenkin yhä ylläpitää Ehrensvärd-museota Komendantin talossa ja kahvilaa Piperin puistossa.

Ehrensvärd-Seuran kehityspäällikkö **Carita Wilenius-Rantalan** mielestä Suomenlinna on ainutlaatuinen ympäristö, koska siellä voi hahmottaa pähkinänkuoressa Helsingin historian kolme vuosisataa.

”Viaporin linnoituksen perustaminen oli valtava piristysruiske pikkuisen Helsingin kasvulle. Ne muodostivatkin yhdessä eräänlaisen kaksoiskaupungin, jossa väkiluku kasvoi, vauraus lisääntyi ja uudet keksinnöt levisivät”, Wilenius-Rantala kertoo.

Suomenlinnassa on kuusi museota, ravintoloita, kahviloita ja käsityöläisten työtiloja. Telakalla kunnostetaan puisia purjealuksia Viaporin telakka ry:n johdolla. Taidekoulu Maa kouluttaa ammattitaiteilijoita ja järjestää kuvataidekursseja. Suomenlinnan vankilan vangit korjaavat Suomenlinnan rakennuksia sekä hoitavat saaren maisemaa.

”Suomenlinnassa on hyvin tunnelmallista syksyllä pimeän aikaan. Suosittelen iltakävelyä hiljaisuudesta ja tähtitaivaasta nauttien sekä pistäytymistä johonkin avoinna olevista taidenäyttelyistä. Kannattaa osallistua myös suositulle Kurja Viapori -kierrokselle. Lopuksi voi mennä lämmittelemään vaikka Linna Bariin tai Suomenlinnan Panimoon”, vinkkaa Wilenius-Rantala.

KATJA TÄHJÄ

Ehrensvärd-Seuran kehityspäällikkö Carita Wilenius-Rantala kertoo, että Ehrensvärdin hautamuistomerkin luonnosteli kuningas Kustaa III ja sen toteutti Ruotsin tunnetuin kuvanveistäjä Jacob Tobias Sergel. Rautakoristeiden metalli sulatettiin Ruotsinsalmen meritaistelussa 1790 vallattujen tykkien metallista.

VOLKER VON BONIN/HKM

Kaivopuistosta kulki talvisin jäätie Suomenlinnaan 1980-luvun loppupuolelle. Nykyisin laivaväylät estävät jäätien rakentamisen, vaikka meri jäätyisikin riittävästi.

LÄHTEET: SUOMENLINNA.FI, SUOMENLINNATOURS.FI, WIKIPEDIA, VIAPORI – SUOMENLINNA. KOLMEN VALTAKUNNAN LINNOITUS 1748–2021. TOIM. JUSSI NUORTEVA JA PÄIVI HAPPONEN

Saarelaisuus kasvattaa omatoimiseksi

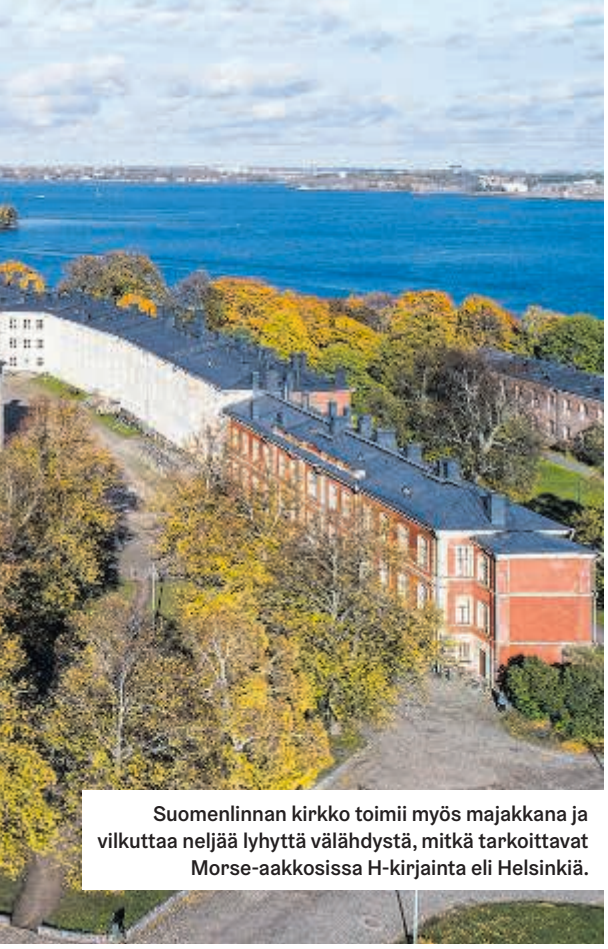

SUPER OTUS/SUOMENLINNAN HOITOKUNTA

Suomenlinnan kirkko toimii myös majakkana ja vilkuttaa neljää lyhyttä välähdystä, mitkä tarkoittavat Morse-aakkosissa H-kirjainta eli Helsinkiä.

KATJA TÄHJÄ

Salla Pyykkösen mielestä Suomenlinnan parhaita puolia ovat puhdas meri-ilma ja hiljaisuus, erityisesti talvella. Kun kaupungin valot eivät häiritse, saattaa nähdä jopa Linnunradan.

SALLA PYYKKÖNEN on yksi asuntoarvonnan onnekkaista. Hän on asunut Suomenlinnassa eli ”Suokissa” seitsemän vuotta puolisonsa ja kahden lapsensa kanssa. Lapset ovat olleet mantereella ruotsinkielisessä päiväkodissa ja koulussa, koska Suomenlinna tarjoaa ainoastaan suomenkielisiä palveluja.

Suomenlinna on Pyykkösen mielestä kuin pieni kylä, jossa muihin asukkaisiin tutustuu helposti. Naapureiden ovikelloa voi soittaa etukäteen sopimatta, ja huonekalut löytävät somen avulla uudet omistajat, kun joku muuttaa pois tai vaihtaa asuntoa.

”Monet suokkilaiset kokevat olevansa ensin saarelaisia ja sitten vasta helsinkiläisiä. Usealla asukkaalla on oma vene, jolla voisi käydä mantereen puolella kaupassa ja hoitamassa muitakin asioita, jos veneen pystyisi jättämään kaupungilla jonnekin. Tällaista arjen merellistä Helsinkiä toivoisin kehitettävän matkailijoiden palvelujen rinnalla”, Pyykkönen toteaa.

PYYKKÖNEN kokee, että Suomenlinna on samanaikaisesti sekä turvallinen että riskialtis paikka lapsille. Autoliikenne on pääsääntöisesti huoltoajoa. Lähes kaikki tuntevat toisensa, ja sekä omista että toisten lapsista huolehditaan yhtä lailla. Jyrkät kalliot, linnoituksen muurit ja ympäröivä meri tarjoavat kuitenkin vaaranpaikkoja kaikenikäisille.

”Lapset oppivat hyvin omatoimisiksi. He kasvavat siihen, että osaavat olla varovaisia. Lapsiperheille on lisäksi paljon toimintaa, jota järjestävät esimerkiksi koulun vanhempainyhdistys ja monet muutkin paikalliset yhdistykset”, Pyykkönen kertoo.

Haastavinta Pyykkösen mielestä on arjen logistiikka, kuten esimerkiksi isojen tavaroiden tuonti saarelle. Ei ole myöskään kovin nopeaa tai helppoa noutaa jotain unohtunutta tavaraa kotoa tai kaupungista — erityisesti talviaikataulun aikaan. Asioihin oppii kuitenkin suhtautumaan ajan myötä luonnollisesti.

Merkkivuodet

EHRENSVÄRD-SEURA 100 VUOTTA
Ehrensvärd-Seura perustettiin vuonna 1921 tekemään tunnetuksi Suomenlinnaa ja sen historiaa. Tänään Ehrensvärd-Seura pyrkii parantamaan ja yhtenäistämään palvelujen laatua sekä markkinointia Suomenlinnan hoitokunnan ja alueen yrittäjien kanssa. Seura ylläpitää Ehrensvärd-museota, vastaa Suomenlinnakeskuksesta ja järjestää yleisöopastuksia.

FREDRIK HENRIK AF CHAPMANIN SYNTYMÄSTÄ 300 VUOTTA
1760-luvulla linnoituksen kuivatelakalla rakennettiin uudenlaisia saaristolaivaston aluksia Augustin Ehrensvärdin ja laivanrakentaja Fredrik Henrik af Chapmanin (1721–1808) johdolla.

UNESCO-KOHTEENA 30 VUOTTA
Suomenlinnan merilinnoitus nimettiin Unescon maailmanperintöluetteloon vuonna 1991 esimerkkinä oman aikansa eurooppalaisesta sotilasarkkitehtuurista. Linnoituksessa on erityistä sen merkitys kolmen valtion – Ruotsin, Venäjän ja Suomen – puolustuksessa.

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Rantakasarmi koristeltiin vuonna 1908 Viaporin venäläisen varuskunnan 100-vuotisjuhlia varten. Ortodoksinen Aleksanteri Nevskille pyhitetty varuskuntakirkko muutettiin luterilaiseksi Suomen itsenäistyttyä. Kirkon nykyinen ulkoasu on 1920-luvulta.

Suomenlinnan alueella on noin 200 rakennusta 80 hehtaarin maa-alueella 8 saarella, jotka ovat etelästä päin lueteltuina: Kustaanmiekka, Susisaari, Iso Mustasaari, Pikku Mustasaari, Länsi-Mustasaari, Särkkä, yksi Pormestarinluodoista ja Lonna. Suomenlinnaan voi tutustua tarkemmin 360-kartan avulla (fmedia.fi/suomenlinna/rakennustenhistoria.html).

NORDISKA VINTERDAGEN

En isande polarexpedition, hundspann som nästan flyger fram över snön och andra vinteraktiviteter ingår i den nordiska vinterdagen i Tölö. Skådeplatsen är Arbis där evenemanget Nordens hus går av stapeln 5 februari. Avsett för hela familjen. Verkstäder, föreläsningar och underhållning med fokus på Norden.

INFO OM CORONA

Helsingfors har kvar webbsidan, **hel.fi/helsinki/corona-sv** med dagsaktuell information om pandemin och de restriktioner som råder för tillfället. Här finns också svar på många vanliga frågor. Råd får du även på tfn 09 3101 0024 (dagligen kl. 8–18), andra tider 116 117, i nödfall gäller 112. Coronaintyg finns att hämta på Kanta tjänsten.

Siw Handroos-Kelekay firar 25 år som kulturproducent, Karum Verma och hans bilder från Nordsjö på natten firar Nordhusets 20 årsjubileum.

Nina Weckström
Leif Weckström

Hon är en av få i sitt skrå

Siw Handroos-Kelekay har inte tröttnat, tvärtom. Kulturproducenten brinner för alla aktiviteter som genomsyrar hennes jobb i Nordhuset.

KLUBB ANKDAM och måndagsbio, söndagsskoj för barnfamiljer och gästspelande teatergrupper, jazz, rock och klassisk, program som riktar sig till folk i alla åldrar, barn, unga, vuxna och seniorer. Listan är lång, utbudet har både bredd och djup, och bakom allt som går på svenska i Nordhuset står kulturproducenten **Siw Handroos-Kelekay**. Hon är den enda svenskspråkiga kulturproducenten med uppdrag att producera svenskspråkigt kulturprogram för helsingforsare.

Själv har hon sina rötter i Västnyland och även om den västnyländska dialekten inte direkt präglar hennes prat är hon pratglad och snabb i replikerna, som västnylänningar brukar vara. Hon är Nordsjöbo sedan länge, hennes barn har vuxit upp i stadsdelen och hon stortrivs i den mångkulturella stadsdelen med 39 000 invånare och såväl täta urbana stadskvarter som vidsträckta naturområden med både skog och stränder.

2022 kan Handroos-Kelekay fira ett kvartssekel, det vill säga 25 år, som kulturproducent på staden. Hon började på Rastis och kom till Nordhuset i samband med att man lade om verksamheter i Nordsjö.

”Jag kan säga att mitt jobb är intensivt och krävande, alltid roligt och så jag har en unik chans att samarbeta med artister och sedan föra dem samman med publiken, de svenskspråkiga helsingforsarna”, säger Handroos-Kelekay.

Inte för att Nordhuset någonsin utesluter någon från något program. Alla är lika välkomna oavsett språklig bakgrund, eller annan bakgrund för den delen. 2019 tog över 4 500 gäster del av det svenska programmet.

VI TRÄFFAR Siw Handroos-Kelekay i den ljusa öppna gallerian som utgör entrén till Nordhuset, ett stort välkomnande hus som har sitt säte ett stenkast från metrostationen. Kulturhuset är inte bara skådeplatsen för en uppsjö av aktiviteter, här ligger till exempel också ett annat viktigt mötesrum, biblioteket.

I gallerian står **Karum Verma**, en av flera Nordsjöbor som bidrar till en fotoutställning som skildrar Nordsjö på natten. Utställningen går till mitten av december och är ett led i firandet av Nordhusets 20-årsjubileum.

Det svenska jubileumsprogrammet kulminerade under svenska veckan i november då ett av dragplåstren i det välbesökta svenskspråkiga konceptet, Maestro, var Redrama alias **Lasse Mellberg**.

”Maestro är samtal mellan artisten och redaktör **Bettina Sågbom-Ek**, varvat med uppträdande av gästande artist. Publiken gillar Maestro och till min oförställda glädje har jag lyckats engagera, och därmed fått träffa, fantastiska artister som **Linda Lampenius**, som för övrigt vuxit upp i Nordsjö, **Pirkko Mannola**, **Danny** och **Riki Sorsa**. Vem maestro är 2022 är än så länge inte fastslaget, men på kort sikt finns annat skoj”, säger Handroos-Kelekay.

Hon nämner Klubb Ankdam med **Maria** och **Tomas Höglund** som sjunger julsånger 3.12, julkonsert för barn med Mimmit 11.12 (på svenska kl. 15) och Klubb Ankdam med Ladies make Abba great again, live-disco i januari.

INGET VÄLFÄRDSOMRÅDESVAL I HELSINGFORS

Helsingfors stad svarar också i fortsättningen för social- och hälsovården samt räddningsväsendet i staden. Staden ingår således inte i något av de 21 välfärdsområden som ska inrättas i Finland från och med ingången av 2023. Därmed ordnas det inte heller något välfärdsområdesval i januari 2022 i Helsingfors.

SERVICEPASVENSKA

Så heter länken till ingående information om den svenskspråkiga social- och hälsovården i staden. Gå in på webbsidan via **hel.fi/servicepasvenska** och leta fram den service du behöver. Här finns listat info om och kontaktuppgifter till allt från hälsostationer, tandvård och fysioterapi till familjerådgivning, barnskydd och servicecentraler för äldre.

För seniorer finns seniorinfo på tfn 09 3104 4556 där seniorer får svar på frågor om det mesta som gäller servicen. Välj service på svenska så ringer någon i telefontjänsten upp på svenska. På seniori.fi@hel.fi får du svar på svenska om du skriver på svenska.

Nina Lindblom och Tina Romberg jobbar med integration på svenska, och finns på Arbis.

Stigen till svensk integration

SVENSKA för invandrare, SFI är alternativet som femton till tjugo invandrare väljer varje år i Arbis. De lär sig grunderna i vårt samhällsskick på svenska och givetvis svenska som språk.

”Undervisningen är tjugo timmar i veckan och över hälften av studierna är språkinlärning. Finskan kommer sedan som för många finlandssvenskar, genom jobb, vänner och umgänge”, säger **Tina Romberg**, handledare och **Nina Lindblom**, projektkoordinator.

De arbetar med det svenska integrationsprogrammet och efterlyser praktikplatser på svenska på staden. Praktikplatserna behövs i Arbis nya nätverksprojekt som följer stadens strategi att bli mer internationell som arbetsplats.

”Staden har 40 000 anställda. Det finns säkert svenskspråkiga som har intresse att ta emot någon av våra studerande som behöver öva svenska i praktiken i arbetslivet. Praktikanten är en resurs, de som integrerar sig på svenska är starkt motiverade att finna sig till rätta hos oss”, säger Romberg och Lindblom.

ALLA kan bidra till den svenska integrationsstigen i något av språkkaféerna. Språkkafé är då invandrare träffas för att umgås på svenska.

”Folk med svenska som modersmål är värdefulla i samtalen. Arbis har språkkafé på måndagar och i Luckan, som också arbetar med integration på svenska, gäller tisdagar”, säger duon.

Nätverksprojektet är aktuellt 15.12 då Arbis ordnar ett brett upplagt seminarium enligt temat Helsingfors för alla. Medverkande är också nuvarande studerande och integrerade nya helsingforsare.

Nina Weckström
Leif Weckström

”Föräldrar” tänder ljusen

ETT SAMMANSVETSAT team, fyra luciaföräldrar, ser till att allt löper som smort när Lucia och hennes skönsjungande tärnor beger sig på turné.

Under fyra fem veckor hinner Lucia med följe uppträda på ett hundratal platser i Svenskfinland och sprida ljus och glädje för tusentals människor.

”Vi har koll på att hela sällskapet är på rätt plats vid rätt tid. Vi kör Lucia och hennes sex tärnor, ser till allt från vita klänningar och röda skärp till tändstickor och stearinljus. Tempot är högt och vi är samtidigt vuxenstöd, lite som föräldrar”, säger luciaföräldrarna **Agneta Lindevall** och **Patrik Limnell**.

Det är ett frivilligt åtagande och de fyra, Lindevall, Limnell samt **Monika Weckström** och **Guy Willman** har varit med i många år. Belöningen är som Limnell säger: ”Den där härliga känslan att uppleva lyckan som lyser i ögonen på folk när Lucia kommer.”

LUCIASÄSONGEN startar 13 december då Lucia kröns i Domkyrkan. I år har THL:s direktör **Mika Salminen** äran att kröna henne. I årets program ingår den traditionella kortegen i centrum, familjekonsert och luciabasar. Mer på lucia.fi.

De första luciafestligheterna i Helsingfors ordnades 1930 och Folkhälsan har arrangerat Lucia sedan 1949 för att samla medel för att stöda barnfamiljer. I fjol uppgick insamlingen till 171 000 euro.

Agneta Lindevall och Patrik Limnell är två av fyra luciaföräldrar, som håller i alla trådar.

Nina Weckström
Leif Weckström

Julstämning

JULMUSIK, julsång och julstigen hör december till, i år igen enligt rådande rekommendationer.

JULSTIGEN i Hertonäs bjuder på julfirande från tidigt 1800-tal, dels hos herrgårdsfolket på Hertonäs gård, dels hos bondefamiljen i Knusbacka gård. Ringlekar, skattjakt, tomteskola, glögg, gröt och julmys i det fina historiska landskapet. Julstigen vid Hertonäs gård går 4.12.

→ **Mer info på dotdot.fi.**

VÅRA vackraste julsånger ljuder i Luckan 11.12 när **Frida Andersson** och **Fredrik Furu** ger en konsert för hela familjen. Jul i Norden inkluderar också ett axplock ur egen låtskatt.

PYSSEL, pynt och ett helt hus som bågnar av julbestyr och julgemenskap. Arbis traditionella julvaka, 26.11, är avsedd för folk i alla åldrar.

SKÖNSJUNGANDE stämmor strålar samman kring julen när Akademiska sångföreningen och damkören Lyran ger julkonserter i Pauluskyrkan 14.12 och Johanneskyrkan 17.12.

JULGEMENSKAP, samvaro och de vackraste julsångerna brukar ingår i församlingarnas program i december. Mer info hos Johannes, Matteus respektive Petrus.

VINTERKONSERTEN med både lärarna och kursdeltagarna inom musiken i Arbis avslutar som vanligt höstterminen i festsalen, 4.12.

JUSSI HELLSTEN/ HELSINKI MEDIA BANK

SHAKE THE SEASONAL BLUES

As Helsinki gets ready to brave the long winter ahead, many of us may be feeling sluggish and in need of something to do. Have you thought of joining an exercise group, taking a dance class or learning a new skill at a capital area adult education centre? You may find a fun course right near your home! Browse the extensive list at **ilmonet.fi → en**

New mayors take office

HELSINKI RESIDENTS voted in the 13 June municipal elections to install a new City Council for the 2021–2025 term. The first task of the 85-member council was to name a new mayor and four deputy mayors. The recently-elected mayoral team brings a new level of diversity and international experience to City Hall.

Juhana Vartiainen was selected as the city's new mayor. Mayor Vartiainen grew up in Helsinki's Kontula district. His family moved to Paris when he was young and after he returned to Finland, he studied at the University of Helsinki, with a stint at the London School of Economics.

After earning a PhD in economics, Mayor Vartiainen worked in Stockholm for many years as a researcher, eventually leading the Swedish National Center for Economic Research for seven years, before returning to direct Finland's equivalent organisation. He served as a National Coalition Party MP in the Finnish Parliament from 2015 to 2021, but stepped down as a parliamentarian after being named Helsinki Mayor.

Paavo Arhinmäki was chosen as Deputy Mayor of Culture and Leisure. He is a former Minister of Culture and Sport, Left Alliance party chair, and MP since 2007. He has participated in municipal decision-making as a member of the Helsinki City Council since 2000. He grew up in Helsinki's Pasila district and studied sociology at the University of Helsinki's Swedish School of Social Science.

Anni Sinnemäki was chosen to continue as Helsinki's Deputy Mayor of Urban Environment, a position she has held since the last municipal election in 2017. A life-long resident of Helsinki, Sinnemäki attended the Finnish-Russian School as a child and studied Russian literature at the University of Helsinki. In 1999, she was elected to the Finnish Parliament as a Greens Party representative. She has served as Minister of Labour and chair of her party for two years, and has been a Helsinki councillor for 15 years.

Mayor Juhana Vartiainen (in the centre) surrounded by Deputy Mayors Paavo Arhinmäki, Anni Sinnemäki, Nasima Razmyar and Daniel Sazonov.

PERTTI NISONEN/ HELSINKI MEDIA BANK

Nasima Razmyar is Helsinki's new Deputy Mayor of Education for the current council term, moving to the position from her previous post as Deputy Mayor of Culture and Leisure. Razmyar's family moved to Finland from Moscow in 1993, when she was a child. Her father had been the Afghan Ambassador to the Soviet Union and they left for Finland when the then-Afghan president was ousted from power. In 2010, Razmyar was voted Refugee Woman of the Year. She was elected to the Finnish Parliament as a Social Democratic Party candidate in 2015, and she has been a member of the Helsinki City Council since 2012.

And finally, **Daniel Sazonov** was selected to be Deputy Mayor of Social Services and Healthcare. Sazonov grew up in Helsinki and he is the former chair of his NCP party's youth wing and the union of upper secondary students, and studied law at the University of Helsinki. He was elected a city councillor in 2017.

The Mayor recently published a new City Strategy to direct Helsinki's decision-making for the next four years. One of the goals is to "make Helsinki a joyful, surprising and experientially rich city with an international feel".

→ To read the entire Helsinki City Strategy in English, go to hel.fi/en/decision-making/strategy.

OmaStadi turns resident ideas into reality

The City of Helsinki implemented 44 resident-submitted proposals to improve the city last year, after the first round of its participatory budgeting initiative called OmaStadi. Projects ranged from creating a new artificial turf football pitch in the district of Arabianranta to planting more trees in urban parks.

Voting in the second round of OmaStadi took place in October 2021, when residents brainstormed and voted on almost 400 new ideas. Read more about the winning entries at

→ omastadi.hel.fi/en

Free ICT advice from the city

Does someone you know have trouble with technology and internet-related issues? Do you have questions about computers, e-services or the use of digital devices? Well, help is on the way, because Helsinki offers free digital literacy training. To find the digital literacy training location nearest you or arrange a one-on-one training session, go to

→ digituki.hel.fi/en

Guide for newcomers

THE capital region's one-stop-shop for new arrivals to the country, International House Helsinki (IHH), has put together a helpful guide that answers all of your questions about living in the Helsinki area. The Newcomer's Guide explains the process of moving to Finland and provides the necessary background information on living and working in the capital and its surroundings.

"I wish I had the Newcomer's Guide when I moved to Helsinki from California five years ago," says IHH's new communications specialist **Vejay Nair**. "It is a comprehensive source of helpful information on many things associated with day-to-day life in Finland's capital area." Whether you need help finding a flat, want to start studying Finnish or Swedish, or are interested in learning more about Finnish customs and quirks, the Newcomer's Guide is the place to look. Bookmark it online so you can refer to it anytime: **ihhelsinki.fi/news/newcomersguide**.

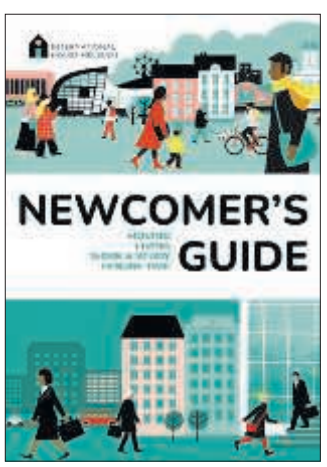

Help for young people

The City of Helsinki has launched a new website specifically for young people between the ages of 13 and 29. It includes information on the city's leisure activities and services for teens and young adults. In addition to resources on mental health, relationships, and studies and work, the website also highlights health and wellbeing issues troubling adolescents as a result of the pandemic. Check out the English pages of the site at

→ nuorten.helsinki/en

Vuosi vaihtuu juhlien
Helsinki toivottaa uuden vuoden tervetulleeksi 31.12. eturivin artistein ja monipuolisella ohjelmalla, jota on niin lapsiperheille, nuorille kuin aikuisille. Vuoden vaihtumista voi seurata myös Ylen kanavilta. Tarkat tiedot julkistetaan joulukuussa osoitteessa
→ **helsinginuusivuosi.fi**

Huomioi koronatilanne, katso ajankohtaisin tieto: **hel.fi/koronavirus**.

Tuomaan Markkinat pidetään tänä vuonna poikkeuksellisesti Kauppatorin alueella.

Jouluisia antimia

Tiina Kotka Jussi Hellsten

JOULUINEN tunnelma valtaa pian Kauppatorin, kun siellä pidetään Tuomaan Markkinat 27.11.–22.12. Paikka on tänä vuonna poikkeuksellinen Senaatintorin valaisinremontin vuoksi.

Yli sata käsityöläistä ja pientuottajaa saapuu myymään vastuullisia tuotteita. Valikoimassa korostuvat kotimaisuus ja laadukkuus, kertoo tapahtuman tuottaja **Marianne Saukkonen** Helsingin tapahtumasäätiöstä.

”Pukinkonttiin voi hankkia vaikka käsintehtyjä makeisia, koruja, käsitöitä ja luonnonkosmetiikkaa. Joulupöytään saa markkinoilta niin kotimaiset kalaherkut kuin hillot ja sinapitkin. Myyjien vaihtuvuus on aiempaa suurempaa, koska on viikkopaikkoja ja pidempi aukioloaika.”

ULKOSALLE toteutettava ravintola- ja kahvilapiha levittäytyy Kukkatorin puolelle Havis Amandan patsaan ympäristöön. Antimiaan tarjoaa 11 yritystä. Annoksia voi ostaa mukaankin. Valikoimassa huomioidaan luomu- ja lähiruoan lisäksi kasvis- ja vegaaniruokavaliot.

”Herkkuja on tarjolla monipuolisesti. On perinteisiä leivonnaisia ja joulupuuroa, mutta myös keittoja, vohveleita, blinejä ja sandwicheja. Käsintehtyjä glögejä tarjoilee cocktailbaari Runar ja herkkujaan esimerkiksi juustoleivistään tunnettu Haapasalon Hatsapuri, Kasarmitorin hitti Baobao sekä ravintola Nolla, joka ei tuota toiminnassaan jätettä ollenkaan”, vinkkaa Saukkonen.

Paikalle tulee pieni ohjelmalava, jonka repertuaari ulottuu musiikista sirkukseen.

Markkinoilla on oppaina Stadin ammattiopiston matkailualan opiskelijoita. He toimivat asiakkaiden ja myyjien apuna, ohjaavat väkeä lähikortteleista Kauppatorille ja kertovat vinkkejä keskustan muistakin joulutapahtumista.

LASTEN riemuksi markkinoille saadaan tuttu maksuton karuselli, mutta joulupukki jää tänä vuonna tunturilleen aattoon asti. Uutta on Joulumysteeri-mobiilipeli, joka on tarkoitettu lasten ja vanhempien kesken pelattavaksi. Maksuton peli tutustuttaa hauskalla tavalla Helsingin joulun historiaan, kertoo tuottaja **Oona Simolin** Helsingin tapahtumasäätiöstä.

”Viiden rastin reitti kuljettaa pelaajat Vanhalta kauppahallilta Kauppatorin kautta Torikortteleiden sisäpihoille. Lopulta päädytään Helsingin kaupunginmuseoon, jossa voi vierailla Lasten kaupungissakin. Pelin löytää Tuomaan Markkinoiden nettisivuilta 27.11. alkaen eikä sitä varten tarvitse ladata mitään sovellusta.”

TUOMAAN MARKKINAT kiinnittää huomiota ekologisuuteen monin tavoin. Ympäristövaikutuksia arvioidaan Ekokompassi-sertifikaatilla, ravintolat käyttävät biohajoavia astioita ja jäte minimoidaan. Myyntimökit lämpenevät ja karuselli pyörii uusiutuvalla energialla.

Terveysturvallisuutta vaalitaan esimerkiksi levein torikäytävin ja pitämällä huolta käsihygieniasta ja siisteydestä.

Vanha kauppahalli on markkinaviikkoina avoinna, ja Kauppatorin vakiomyyjien tiskit sijaitsevat Katajanokan puoleisessa päädyssä.

Tuomaan Markkinat Kauppatorilla 27.11.–22.12. ma–to klo 11–19 ja pe–su klo 10–20, itsenäisyyspäivänä 6.12. klo 11–16. Markkinoille on vapaa pääsy. Lisätietoa: tuomaanmarkkinat.fi

Myyjäisiä

MUOTOILUAARTEITA
Kaapelitehtaalla on tarjolla kotimaisen muotoilun ja taidekäsityön ammattilaisten keramiikkaa, lasia, tekstiilejä, vaatteita, asusteita ja koruja. Yleisö pääsee jututtamaan suunnittelijoita. Ornamon Design Joulu 4.–6.12. la–su klo 10–17, ma klo 10–15 Kaapelitehdas, Merikaapelihalli, Tallberginkatu 1 C 15.

LÖYTÖJÄ, MUSIIKKIA
Kaupunginmuseon (Aleksanterinkatu 16) joulumarkkinoilla on 5.12. kello 11–17 käsitöiden ja herkkujen myyntiä, työpajoja, työnäytöksiä ja musiikkiesityksiä.

KÄSITÖITÄ JA HERKKUJA
Vanhan Joulutorin houkutuksiin kuuluvat mm. korut, grafiikka, keramiikka ja herkut kotimaisten käsityöläisten ja pienyrittäjien tarjoamana Vanhalla ylioppilastalolla (Mannerheimintie 3) 15.–22.12. ma–pe klo 11–20, la–su klo 11–18.

UNIIKKEJA TUOTTEITA
Teurastamon joulumarkkinoilla (Työpajankatu 2) on tarjolla herkkuja, kuten artesaanisuklaata, mutta tuotteita myös mm. käsityöläisiltä sekä valaisin- ja vaatesuunnittelijoita 19.–20.12. kello 10–16.

COMMA IMAGE OY

JOULUTORI PASILASSA
Mall of Triplan (Fredikanterassi 1) joulutori on avoinna 23.12. saakka Triplan Kulttuuriaukiolla 4. kerroksessa.

Ilahduta lahjalla tuntematonta

Jos haluat tuottaa joulumieltä tuntemattomillekin, voit esimerkiksi tukea vähävaraisia sujauttamalla rahaa Pelastusarmeijan joulupatoihin tai verkkokeräykseen (**joulupata.fi**). Joulupuu-keräykseen lahjan jättämällä tuet eriarvoisessa asemassa olevia lapsia ja nuoria (**joulupuu.org**). Yksinäiselle seniorille voit lahjoittaa kukan 19.12. asti kukkaliikkeissä tai netissä (**kotonaasuen.fi/ole-joulupukkina-seniorille**).

Huomioi koronatilanne, katso ajankohtaisin tieto: **hel.fi/koronavirus**.

SAITURIN JOULU UUDELLA TWISTILLÄ

Helsingin Kaupunginteatterin lasten ja nuorten teatteriryhmän esitys muistuttaa joulun merkityksestä sekä yhteistyön ja rakkauden voimasta. Steampunk-henkisen joulunäytelmän inspiraationa on Charles Dickensin klassikkoteos *Saiturin joulu*, jonka pohjalta ohjaaja Heikki Sankari ja säveltäjä Tuomas Kesälä ovat luoneet jouluisen musiikkinäytelmän. Tuttua on 1800-luvun englantilaistehdas, ilkeä ja pihi Saituri (Eppu Salminen) ja neuvokkaat lapsityöntekijät. Shed-musiikkiteatteri tuo 10–19-vuotiaita lavalle teatterin omien ammattilaisten kanssa. Saiturin joulun esitykset ovat Studio Pasilassa (Ratamestarinkatu 5) 8.–18.12., liput 20/35 e, **lippu.fi**. Lisätiedot: **hkt.fi**

HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO (HKM)

Marraskuu

OTTO-VILLE VÄÄTÄINEN

Niin kuin taivaassa

26.11.–9.4.
Niin kuin taivaassa
Helsingin Kaupunginteatteri
Syksyn musikaaliuutuus *Niin kuin taivaassa* jatkaa suurella näyttämöllä kevätkaudelle asti. Musiikin ja yhteisön voimaa, toivoa ja elämäiloa korostavan musikaalin ohjaaja ja koreografi on Jakob Höglund, päärooleissa nähdään Tuukka Leppänen ja Oona Airola.
Liput 22–88 e (lippu.fi tai p. 09 394 022), ks. hkt.fi.

JIRI HALTTUNEN

Valosiivet levittäytyvät näyttävästi, kun tuli- ja valoshowryhmä Belenos Group of Arts juhlistaa *Aurora*-teoksellaan itsenäisyyttä kaikille avoimessa tapahtumassa.

Juhlitaan itsenäisyyttä

ITSENÄISYYSPÄIVÄN juhlintaan otetaan varaslähtö sunnuntaina 5.12. kaikille avoimissa maksuttomissa tapahtumissa ympäri kaupunkia.

Helsingin kaupunki haluaa näitä tapahtumia tukemalla juhlistaa 104-vuotiasta Suomea. Ohessa on muutamia ohjelmapoimintoja.

Kampin liikuntakeskuksessa (Malminkatu 3) on Hassan Maikalin riimittely- ja räppityöpaja kello 13–14, jossa paitsi kuunnellaan Hassanin kappaleita myös tehdään omia.

Koko perheen tuli- ja valoshow nähdään Pihlajamäen nuorisopuistossa (Jengipolku 8) kello 16–17. *Aurora*- ja *Kaiku*-teoksensa esittää Belenos Group of Arts.

Koko perheen itsenäisyyspäiväluistelu dj:n säestämänä on Oulunkylän tekojääradalla (Käskynhaltijantie 11) kello 18.30–20.30.

Klovnimaisteri Hanna Terävän ja muusikko Tapani Variksen koko perheen musiikki- ja klovneriaesitys Balalaukku nähdään Kallion kirjastossa (Viides linja 11) kello 13 ja Leipäteatterin hymyilyttävä monologi *Pönttö* kello 14. Ilo Ensemble esittää kello 15 sävellyksiään, jotka kertovat elämän taitekohdista. Yhtye tuo esiin myös laulujen taustoja.

Maunula-talossa (Metsäpurontie 4) kuullaan kello 14 Tommi Lindellin elektroninen joulukonsertti.

Aatto huipentuu kymmenien kuorojen yhteisesitykseen Helsingin keskustassa.

→ **Lisätiedot: tapahtumat.hel.fi**

Joulukuu

2.12. klo 18
Klassisia helmiä
Vuotalo
Flyygelikuu-konsertissa soivat säveltäjämestari J.S. Bachin rakastetut klassisen musiikin helmet pianisti Miikka Taipaleen tulkitsemina. Vapaa pääsy.

LAURA KUUSINEN

Verkon vangit -näyttely

3.–18.12.
Kerro, kerro some
Caisa
Miten sosiaalinen media vaikuttaa lasten minäkuvan muodostumiseen? Muun muassa tätä pohtii kuvataiteilija Laura Kuusinen *Verkon vangit* -näyttelyn maalauksissaan, joissa hän käsittelee lasten suhdetta digitaalisuuteen. Yhteydenpidon kannalta tärkeä some välittää mm. epärealistisia kauneuskäsitteitä ja häirintää. Gallerian näyttelyyn (3.12.–18.12.) on viittomakielinen opastus 4.12. ja kuvailuopastus 11.12.
Vapaa pääsy.

3.–11.12.
MM-kisat jo ovella
Helsingin Jäähalli ja Hartwall Arena
Salibandyn miesten MM-kisojen alkusarjassa Suomi kohtaa 3.–5.12. Tanskan, Ruotsin ja Latvian. Puolivälierä on 8.12. Kisoihin osallistuu 16 maata.
Lisätiedot: salibandy.fi

5.12. klo 14 alkaen
Synttäreille!
Keskustakirjasto Oodi (Töölönlahdenkatu 4)
Oodin 3-vuotissynttäreitä vietetään kaikille avoimella maksuttomalla ohjelmalla. Kello 14 esiintyy Circus Helsinki, joten luvassa on akrobatiaa, pyramideja ja jongleerausta. Kello 16 alkaen on 3. kerroksen Kirjataivaassa spoken word - ja rap-esityksiä. Stagella ovat Ester Nuori Leppä, Rosanna Fellman ja Kuopus. Kello 18 kuullaan Villimarjat-kuoron joulu- ja juhlaohjelmistoa Pasi Eskelisen johtamana.

8.–9.12. klo 19–20.15
Suomalaisia säveliä
Musiikkitalo (Mannerheimintie 13 A)
Helsingin kaupunginorkesteri vie suomalaiselle sävelmatkalle kapellimestari Susanna Mälkin johdolla aloittaen Ingeborg von Bronsartin laulunäytelmän *Jery ja Bätely* alkusoitosta, jatkaen Esa-Pekka Salosen säveltämään sellokonserttoon ja (ke 8.12.) Kimmo Hakolan Helsinki-variaatioihin liittyvään uuteen teokseen *Wake!* ja päättäen illan Jean Sibeliuksen *Finlandiaan*. Solistina on sellisti Lauri Kankkunen. Liput 9,50–46 e, ticketmaster.fi.

9.–12.12.
Ylistyslaulu kehoille
Stoa
Mostly Mass -niminen nykytanssiteos vie kehollisen ilakoinnin, soljumisen ja rymistelyn aaltoilevaan maailmaan. Tanssiryhmä Kinetic Orchestra ylistää monenlaisia mahdollisuuksia pursuavia kehojamme ja tutkii tuttuun tapaansa niin kosketusta kuin akrobaattista liikettäkin.
Liput 17,50/11 e, lippu.fi.

10.12. klo 19
Modernia tangoa
Caisa
Moderni tangokvintetti HSQ eli Henrik Sandås Quintet tarjoilee uudentyylistä tangoa yhdistellen sielukasta tulkintaa, virtuositeettia, improvisaatiota ja svengiä. Helsinkiläisyhtyeen ohjelmisto ulottuu Astor Piazzollasta Igor Stravinskiin ja suomalaisiin säveltäjiin ja muusikoihin. Ikäsuositus 15+. Liput 15/10 e, lippu.fi.

KONSTA LEPPÄNEN

Pekko Käppi & K:H:H:L

10.12. klo 19
Klubi kutsuu
Malmitalo
Maistiaisia nosteessa olevasta kotimaisesta musiikista saa A la Malmi -klubin akustisilla keikoilla. Stagelle kipuavat kansanmusiikkia, mystiikkaa ja populaarikulttuuria yhdistävä Pekko Käppi & K:H:H:L ja vaihtoehtorokin kokoonpano Ninni Forever Band. Liput 15/12 e, lippu.fi.

Lisää tapahtumia
hel.fi/tapahtumat
myhelsinki.fi

Kaupunginmuseon Helsinki-kuvat

Museon kokoelmaan kuuluu **yli miljoona** Helsinki-aiheista valokuvaa.

JUHA JERNVALL/HKM

Helsinkikuvia.fi-palvelusta voi katsella ja ladata **65 000** valokuvaa.

JUSSI HELLSTEN

16

Kuvaselaamossa (Aleksanterinkatu 16) saa tutkia otoksia.

Valikoimaa on 1860-luvulta nykypäivään.

1860

HÅRDH CARL ADOLF/HKM

Viime vuonna Helsinkikuvia.fi-palvelussa oli **190 000** käyntiä.

VÄINÖ KANNISTO/HKM

27

Lapsille

29.11.–9.12.
Taideneuvolaan
Annantalo, Stoa ja Malmitalo
Haluaisitko tuunata joululahjoja tai kokeilla marionettien joulusirkusta? Maksuttomissa Taideneuvoloissa 3–5-vuotiaat tekevät ja kokevat taidetta aikuistensa kanssa. Vinkkejä saadaan kotiin asti. Taideneuvolat ovat 29.11. ja 13.12. Annantalossa, 1.12. Stoassa sekä 2.12. ja 9.12. Malmitalossa. Katso ohjelma ja ilmoittaudu mukaan kunkin kulttuurikeskuksen verkkosivuilta.

30.11.–1.12. klo 18
Pelle valloillaan
Kanneltalo
Red Nose Companyn klovnikaksikon Rén (Hanna Seppä) ja Babylonin (Minna Puolanto) valta-asetelma keikahtaa *RÉvolution*-esityksessä, kun Ré nousee vallankumoukseen. Teos tutkii mm. sitä, miten löydetään oma ääni ja saadaan se kuuluviin. Liput 12/15 e, lippu.fi.

PEKKA ELOMAA

Koirakampaamo Villa Koiranen

5.12. klo 12
Koirakampaamo Villa Koiranen
Etelä-Haagan kirjasto (Isonnevantie 16 b)
Koirakampaaja Gilbert Geeli on kaikkien koirien suosikki salaisen eliksiirinsä takia. Ketku kilpaileva kampaaja Käkkäräinen koettaa keplotella reseptiä itselleen, mutta neuvokas orpokoira pelastaa tilanteen. Teatteri Hevosenkengän koko perheen esitykseen on vapaa pääsy.

9.–19.12.
Jouluista tunnelmaa
Annantalo
Joulutunnelmaa luovat mm. jouluiset esitykset, satuhetket, työpajat ja joulumuskarit. Kahvilassa herkutellaan riisipuurolla ja glögillä. Näyttelyssä on esillä monikulttuuristen taiteilijoiden lapsuutta käsitteleviä tarinoita kokeellisinkin tavoin – tai miltä kuulostavat hiuksista tehty sukupuu tai kymmenillä eri kielillä laulettu kehtolaulujen kokoelma? Vapaa pääsy.

19.12. klo 13 ja 15
Joululauluja muksuille
Stoa
Hajamielinen joulupukki on unohtanut joulun suosikkilaulut ja tarvitsee apua. Tarinallinen *Pikkutonttu kiikaroi* -konsertti kutsuu lapset laulamaan ja leikkimään yhdessä Satu Sopanen & Tuttiorkesterin kanssa. Liput 6 e, lippu.fi.

Joulupolulle omin päin
Seurasaaren Joulupolku järjestetään koronatilanteen vuoksi omatoimipolkuna sekä virtuaalisin sisällöin joulupolku.fi-sivustolla ja Facebookissa joulukuussa. Verkossa on tehtäviä ja yllätyksiä. Lisätiedot: joulupolku.fi

VILLE PAUL PAASIMAA

Satu Sopanen & Tuttiorkesteri

Tanssia talon täydeltä

Tanssin talo avaa ovensa 2.2.

JKMM ARKKITEHDIT

TANSSIN talo avaa ovensa helmikuun alussa Ruoholahdessa. Avajaisia juhlistetaan 2.2. gaalaillalla, joka nähdään suorana televisiolähetyksenä Yle Teemalla kello 20 alkaen.

Talo tarjoaa tanssin riemua kaikenikäisille vierailijoille. Kevään ohjelmistossa on niin kansainvälisiä huipputeoksia kuin kotimaisia kantaesityksiä ja rakastettuja klassikoita.

Tanssin talo on Suomen ensimmäinen tanssille omistettu esitys- ja tapahtumatila, joka tarjoaa näyttävät puitteet tanssin esittämiselle ja kokemiselle ympäri vuoden.

Kaapeliaukio 3:ssa sijaitseva uudisrakennus yhdistää modernia arkkitehtuuria Kaapelitehtaan vanhaan tehdasmiljööseen. Uudisrakennuksen on suunnitellut JKMM arkkitehdit ja vanhan rakennuksen uudiskorjauksen ILO arkkitehdit. Tanssin taloon kuljetaan Kaapelitehtaan sisäpihalta, joka katetaan ja palvelee siten muidenkin alueen toimijoiden aulatilana.

→ **Lisätiedot: tanssintalo.fi**

Minun tärppini

ANNIKA SORJONEN

Sanna Hellström
Toimitusjohtaja
Korkeasaaren eläintarha

1.
LUX Helsinki
Valofestivaali palaa koronatauon jälkeen Helsinkiin tammikuussa 2022. Korkeasaaressa tapahtuma alkaa jo joulukuussa. Eläintarha oli ensimmäistä kertaa mukana viime vuonna. Tapahtuma loi saareen hienon tunnelman ja kiinnostavia teoksia. Lisäksi kerättiin rahaa lumileopardien suojeluun, kuten nytkin. *LUX Helsinki 5.–9.1.2022, LUX Korkeasaari 25.12.2021–9.1.2022*

2.
Östersundomin koirametsä
Koirien ulkoiluttamiseen varattu 50 hehtaarin metsäalue Östersundomissa on kaupungin paras koirapaikka. Siellä pääsee nauttimaan metsästä ja tapaa koirakavereita. Aluetta ei ole aidattu, joten koiran täytyy pysyä omistajan mukana ja tulla toimeen muiden koirien kanssa.
Puroniityntie 38, auki aina

3.
Vanhankaupunginlahden lintutornit
Vanhankaupunginlahdella on mahtavat olosuhteet lintujen tarkkailuun: useita torneja, tunnelmallinen piilokoju ja paljon lintuja. Hauska tapa aloittaa lintujen tarkkailua keväisin on osallistua 100 lintulajia -haasteeseen. Kokeneet harrastajat auttavat torneissa lintujen tunnistamisessa. Kävely Lammassaareen pitkospuita pitkin on retkenä nautinnollinen, vaikka ei olisi kiikareita mukana. Reitti ja lintutorni ovat esteettömiä.

ANNANTALO Annankatu 30, annantalo.fi · **CAISA** Kaikukatu 4 B, caisa.fi · **HELSINGIN KAUPUNGINTEATTERI** Eläintarhantie 5, hkt.fi · **KANNELTALO** Klaneettitie 5, kanneltalo.fi · **MALMITALO** Ala-Malmin tori 1, malmitalo.fi · **STOA** Turunlinnantie 1, stoa.fi · **VUOTALO** Mosaiikkitori 2, vuotalo.fi

MENOT-PALSTAN ON TOIMITTANUT TIINA KOTKA

TOIMITUS EI VASTAA MAHDOLLISISTA OHJEMAMUUTOKSISTA.

UUTTA HELSINKIÄ -TILAISUUDET VERKOSSA

Uutta Helsinkiä -verkkotilaisuuksissa kaupungin asiantuntijat esittelevät ajankohtaisia kaupunkiympäristöön liittyviä suunnitelmia ja hankkeita alueittain. He kertovat, mitä ollaan rakentamassa ja kuinka esimerkiksi katuja sekä puistoja kunnostetaan. Tilaisuuden aikana voi kysyä tai kommentoida chatin kautta. Tarkemmat tiedot ja liittymislinkki päivitetään noin kuukautta ennen kutakin tilaisuutta osoitteeseen **hel.fi/asukastilaisuudet**. Tulevat tilaisuudet ovat: 1.12. Uutta Itä-Helsinkiä, 2.12. Uutta Östersundomia ja 13.12. Uutta Pohjois-Helsinkiä.

KIMMO BRANDT

Liikuntaa, luontoa ja siisteyttä koskevat ehdotukset menestyivät äänestyksessä.

Oodissa oli yksi OmaStadin äänestyspisteistä, joissa asukkaat saivat apua digitaaliseen äänestämiseen. Asukkaat antoivat myös palautetta osallistuvasta budjetoinnista, kertovat stadiluotsi Jarkko Laaksonen ja palveluneuvoja Marja Heinrichs.

Yli 47 000 äänesti OmaStadissa

HELSINKILÄISET valitsivat OmaStadin lokakuisessa äänestyksessä uudistukset, joita tehdään kaupunkiin. Äänestettävänä oli 396 asukkaiden toiveiden pohjalta muotoiltua alueellista ja koko kaupunkia koskevaa ehdotusta. Niistä 75 eniten ääniä saanutta pääsivät jatkoon.

OmaStadia luotsaava kehittämispäällikkö **Kirsi Verkka** kertoo asukkaiden kannattavan erityisesti puistoihin ja siisteyteen liittyviä parannuksia.

”Koko Helsinkiä koskevista ehdotuksista korostuvat ne, joilla voidaan lisätä kaupungin monimuotoisuutta ja hiilineutraaliutta. Alueellisista ehdotuksista ylivoimainen enemmistö pyrkii parantamaan ulkoilu- ja liikuntamahdollisuuksia esimerkiksi kehittämällä uintipaikkoja, parantamalla puistoja ja rakentamalla lisää ulkokuntosaleja. Minusta erityisen kiinnostava signaali oli se, että ehdotus LGTBQ-seminaareista kouluissa meni läpi, samoin ehdotus jalkautuvasta päihdetyöstä keskisellä alueella. Kaupunkilaiset ovat reagoineet ajankohtaisiin asioihin jo edelliseltä kierrokselta tuttujen ehdotusten lisäksi”, summaa Verkka tuloksia.

Helsingin kaupungin osallistuvan budjetoinnin OmaStadin äänestys järjestettiin nyt toista kertaa. Äänestää saivat kaikki 12 vuotta täyttäneet helsinkiläiset. Äänestäjiä oli 47 064. Verkan mukaan äänestysprosentti 8.1 on kansainvälisesti verrattuna erittäin hyvä tulos sarallaan.

Äänestys tapahtui OmaStadin verkkosivuilla. Koska osa asukkaista ei eri syistä käytä digitaalisia laitteita, pystytti kaupunki alueellisia äänestyspisteitä. Asukkaat saivat niissä halutessaan tukea digitaaliseen äänestämiseen kaupungin työntekijöiltä, kuten stadiluotseilta, joiden työhön kuuluu helsinkiläisten auttaminen vaikuttamiseen liittyvissä asioissa.

”Erityisesti minua ilahdutti se, miten etenkin ikäihmiset hakeutuivat tuetun äänestyksen pisteisiin”, kertoo stadiluotsi **Jarkko Laaksonen**.

SUOSITUIMPIEN ehdotusten toteuttaminen alkaa ensi vuonna. Valmistelua ja suunnitelmien etenemistä voi seurata Omastadi.hel.fi-palvelussa.

Tällä kierroksella saatua palautetta ja kokemusta käytetään seuraavan kierroksen valmistelussa. Alueosallisuuspäällikkö **Johanna Sinkkonen** sanoo, että kehittämiseen osallistuu niin kaupungin asiantuntijoita kuin kaupunkilaisia.

”Tavoitteenamme on, että OmaStadi olisi vielä nykyistä sujuvampi, avoimempi ja helpompi keino vaikuttaa kaupungin asioihin konkreettisella tavalla. Samalla haluamme kehittää prosessia niin, että se tavoittaa yhä useampia helsinkiläisiä.”

OmaStadi

on Helsingin tapa hoitaa osallistuvaa budjetointia. Helsinki toteuttaa 8,8 miljoonalla eurolla asukkaiden toivomia uudistuksia meneillään olevalla toisella kierroksella.

Suosituimmat ehdotukset:

- **Helsingin yhteinen**: Tarpeeksi siistejä roskiksia, joissa on tumppiosa, 50 000 euroa, ääniä 7 044.
- **Eteläinen**: Roskien poistaminen merestä ja riskien minimointi, 35 000 euroa, ääniä 2 318.
- **Itäinen**: Lisää roska-astioita Kontulaan ja muualle Itä-Helsinkiin sekä astioiden tiiviimpää tyhjennystä, 40 000 euroa, ääniä 1 348.
- **Kaakkoinen**: Roihuvuoren Tuhkimonpuiston kunnostaminen turvalliseksi, viihtyisäksi ja useille käyttäjäryhmille sopivaksi, 290 000 euroa, ääniä 1 477.
- **Keskinen**: Lisää vehreyttä Kallion, Harjun, Sörnäisten ja Vallilan alueille!, 60 000 euroa, ääniä 2 333.
- **Koillinen**: Vantaanjoen rantaan levähdys- ja oleskelupaikkoja, 100 000 euroa, ääniä 1 467.
- **Läntinen**: Skeittipaikka Länsi-Helsinkiin, 500 000 euroa, ääniä 1 332.
- **Pohjoinen**: Keskuspuistoon frisbeegolfrata, 150 000 euroa, ääniä 583.

LUKUVALMENNUSTA AIKUISILLE

Lukuvalmennukseen osallistuvaa pyydetään ensin kertomaan kyselylomakkeella lukutottumuksistaan. Vaihtoehtoisesti hän voi olla lukuvalmentajaan yhteydessä sähköpostitse: lukuvalmentaja@hel.fi. Valmentaja ottaa yhteyttä ja kartoittaa tarvittaessa vielä tarkemmin toiveita. Sitten hän lähettää listan suosittelemistaan kirjoista kuvailujen kera. Palvelu on ilmainen. Lisätietoa: **helmet.fi/lukuvalmentaja**

LAPSILLE JUNIOR-VALMENNUSTA

Lasten- ja nuortenkirjallisuudesta kiinnostuneille on oma Lukuvalmentaja Junior-palvelunsa. Myös se on ilmainen. Valmennusta saa kahdella tavalla. Valmentaja voi tehdä toiveiden pohjalta kirjalistan ja lähettää sen sähköpostitse. Kirjakassi-palvelussa valmentaja kokoaa toiveita kuultuaan kirjakassin, jonka voi lainata kirjastosta. Lisätietoa: **helmet.fi/lukuvalmentajajunior**

Stadilla duunissa

Mikä on parasta työssäsi, kirjastovirkailija ja lukuvalmentaja **Laura Aaltonen**?

Lukuvalmentaja on ammattilainen, joka ehdottaa lukuvinkkejä ja auttaa kirjallisuuden valinnassa. ”Tässä työssä pärjätäkseen on plussaa siitä, että on kiinnostunut vähän kaikesta”, kertoo Laura Aaltonen.

Aki Laurokari
Kimmo Brandt

Olen tehnyt elämässäni kaikenlaisia töitä. Olen ollut nuorena tyttönä sirkuksen lippukassalla ja opettanut tanssia. Ennen kirjastoa työskentelin äänentoistofirmassa, mutta se meni konkurssiin. Silloin juolahti mieleeni, että olen aina halunnut tehdä töitä kirjastossa. Osallistuin oppisopimuskoulutukseen ja olin ensin Vantaan puolella ja sitten tulin tänne Puksuun (Pukinmäen kirjasto).

Lukuvalmentajan työstä innostuin, kun kollega mainitsi asiasta. Osallistuin koulutukseen ja sillä tiellä olen nyt.

Lukuvalmentaja-palvelua kannattaa kokeilla, koska sen avulla saa varmasti ihan uudenlaisia lukuvinkkejä ja näkökulmia lukemiseen. Lukuvalmentajat ottavat asiakkaan toiveet huomioon, todella paneutuvat työhön ja etsivät juuri kyseiselle asiakkaalle sopivia kirjoja. Varsinkin silloin, jos kärsii lukujumista, suosittelen ottamaan yhteyttä lukuvalmentajaan.

Parasta työssäni on se, että saan työskennellä kirjojen ja elokuvien parissa — ja jakaa kirjallisuuden ilosanomaa.

Toimiminen lukuvalmentajana antaa minulle tosi paljon. Olen todella iloinen, että voin jakaa ammattitaitoani ja samalla myös lukuharrastustani. Vaikka olen jo yli 50-vuotias, niin minulla ei ole koskaan mennyt sellainen kirjojen ahmimisikä kokonaan ohi! Joskus lapsillahan on sellainen vaihe, että he lukevat ihan hirveästi, mutta se menee ohi.

Erityisen hienoa on se, että saa ”myytyä” jonkin kirjan sellaiselle ihmiselle, jolla on niin sanottu lukujumi, ja hän tulee myöhemmin kertomaan, miten paljon tykkäsi kirjasta. Silloin tietää onnistuneensa duunissaan. Lukuvalmentajan työ on vain yksi osa monipuolista työnkuvaani, mutta sitäkin mielenkiintoisempi.

Työkaverini ovat ihan rautaa. He ovat kivoja ja avuliaita. Jos en vaikka meinaa löytää riittävästi kirjoja lukuvalmennettavalle, niin kun laitan meidän ryhmään viestiä, sieltä pesee takaisin vinkkejä saman tien.

Olen ylpeä siitä, että Suomessa on edelleen toimiva ja laaja kirjastoverkosto. Siitä kannattaa todella pitää kiinni. Kannattaa hyödyntää kirjastoja, ja siten pitää kirjastolaitosta yllä.

3 X KEPEÄÄ JA KIVAA LUETTAVAA PIMEÄÄN AIKAAN

1. Terry Pratchett ja Neil Gaiman: Hyviä enteitä

2. Philippe Sendker: Sydämenlyönneissä ikuisuus

3. Joonas Konstig: Vuosi herrasmiehenä: vihreätukkainen punkkari opetteli miehisiä hyveitä

Lukuintoa kasvattamassa

HELSINGIN kaupunki houkuttelee lapsia lukemaan kaksikielisellä Lukuinto – Läsiver -hankkeella. Lukemisen kulttuuria tuodaan esille varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja alkuopetuksessa.

Hankkeen koordinaattori, pedagoginen asiantuntija **Antti Aaltonen** kertoo, että on ollut jo pitkään harmissaan aikuisten lukuharrastuksen vähenemisestä ja sen heijastumisesta lapsiin.

”Tämänkin vuoksi päiväkodeilla ja kouluilla on iso rooli lukutaidon ja kielellisten taitojen vahvistamisessa. Ne kuuluvatkin keskeisimpiin varhaiskasvatuksen ja opetussuunnitelman tavoitteisiin”, Aaltonen kertoo.

Lukuinto-hankkeessa pedagogiikkaa ja oppimisympäristöä kehitetään lukemiseen innostavammaksi yhdessä päiväkotien ja koulujen kanssa. Tänä syksynä mukana on noin 35 päiväkotia tai koulua, ja yhtä paljon osallistui keväällä.

Hankkeen tiimoilta on otettu käyttöön Lukulumosovellus ja projektisuunnittelijat ovat vahvistaneet henkilöstön osaamista. Aaltonen kertoo toiminnasta konkreettisen esimerkin.

”Olemme perustaneet iltasatukirjahyllyjä päiväkoteihin ja kouluihin. Kun huoltaja hakee lapsen päiväkodista tai koulusta, hän voi napata satukirjan mukaansa iltasaduksi ja palauttaa kirjan seuraavana päivänä. Hyllyt ovat olleet tosi suosittuja”.

Lukemista edistetään monilla erilaisilla teoilla. Helsinkiläisissä yläkouluissa aloittaa esimerkiksi ensi vuonna kymmenen lukutaidon opettajaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamalla toiminnalla tuetaan erityisesti lukutaidoltaan heikoimpia oppilaita.

Asukkaat nimesivät Helsingin aarteita
Yli tuhat kaupunkilaista nimesi Helsingin kaupunginmuseon Aarteeni Helsingissä -kyselyssä paikkoja, jotka kuuluvat helsinkiläiseen kulttuuriympäristöön. Esille nousivat erityisesti historia, luonto ja meri. Yksittäisiä kohteita nimettiin noin 300. Mainintoja saivat muun muassa Senaatintori, Hietalahti, Suomenlinna, Kivinokka, Ruutinkoski ja kartanot puistoineen. Vastaajien toivottiin perustelevan valintansa ja kertomaan kyseisiin paikkoihin liittyviä tarinoita.

→ **Lisätietoa: hkm.fi**

LUKIJAKILPAILU

EINO LINDHOLM/ HELSINGIN KAUPUNGIN-MUSEO

Kadonnutta kaupunkikuvaa

Kuvaan on ikuistettu lippalakki- ja karvahattupäisten helsinkiläispoikien talviurheilua 1950-luvun puolivälissä puistomaisessa ympäristössä. Missä päin pääkaupunkia valmistautuvat nämä nuoret opettajiensa johdolla talviseen reippailuun?

Vastaukset pyydetään lähettämään 1.2.2022 mennessä sähköpostilla (lukijakilpailu.helsinkilehti@hel.fi) tai postitse (Helsinki-lehti, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki). Mainitsettehan postiosoitteenne, jos haluatte osallistua Helsinki-aiheisen palkinnon arvontaan.

lukijakilpailu.helsinkilehti@hel.fi

Helsinki-lehti, Lukijakilpailu, PL 1, 00099 Helsingin kaupunki

Lukijakilpailun on tuottanut kaupungin-arkiston erikoistutkija Martti Helminen.

VÄINÖ KANNISTO/ HELSINGIN KAUPUNGINMUSEO

Vastaus viime kysymykseen

Kaupunkilaiset ottivat aurinkoa 1920–30-lukujen vaihteessa Helsingin edustalla sijaitsevassa Pihlajasaaressa, joka on yhä suosittu kesäkohde.

Läntinen ja Itäinen Pihlajasaari ovat olleet kaupungin omistuksessa. Saarista vuokrattiin aiemmin tontteja yksityisille ja yrityksille. 1920-luvun lopulla heräsi ajatus kansanpuiston muodostamisesta Läntiselle Pihlajasaarelle kaupunkilaisten virkistyskäyttöön. Merenpohjasta pumpattiin hiekkaa merikylpylää varten. Se saavutti heti suuren suosion. Kahvila avattiin vuonna 1929.

Seuraavana vuonna kaupunki alkoi kunnostaa kaupungin läntiselle rannalle Hietaniemeen vielä laajempaa aluetta uimarannaksi, ja näin syntyi kaikkien tuntema ”Hietsu”.

Oikein vastanneiden joukosta arvottiin voittajaksi **Päivikki Koskimies.** Onnittelumme! Palkinto on lähetetty voittajalle.

Uppoudu menneisyyden Helsinkiin uudessa palvelussa

MITÄ kaikkea kaupungissa onkaan tapahtunut menneinä vuosina? Lähde ottamaan siitä selvää uudessa palvelussa historia.helsinki-osoitteessa. Mobiililaitteen kanssa voi seikkailla kaupunkiviidakossa tai surffailla menneisyyden aalloilla etänä Lauttasaaresta Östersundomiin ja Suomenlinnasta Puistolaan.

Kaupunki on koonnut historia.helsinki-palveluun asiantuntevia tekstejä sekä autenttista lähdemateriaalia, kuten kuvia, karttoja, videoita ja äänitteitä. Sivulla on myös linkkejä museoiden, kirjastojen ja tutkimuslaitosten sivuille.

Palvelusta voi etsiä aineistoja historiallisen teeman, ajan ja paikan mukaan tai vain tutkia aineistoja sattumanvaraisesti. Palvelu on mobiilioptimoitu, mutta toimii myös tietokoneella. Suunnittelussa on otettu huomioon saavutettavuus. Sivusto julkaistaan molemmilla kotimaisilla kielillä ja myöhemmin englanniksi.

Historia.helsinki-sivusto on suunniteltu tukemaan sekä peruskoulun että lukion opetussuunnitelmia, mutta se sopii ihan jokaiselle Helsingin historiasta kiinnostuneelle.

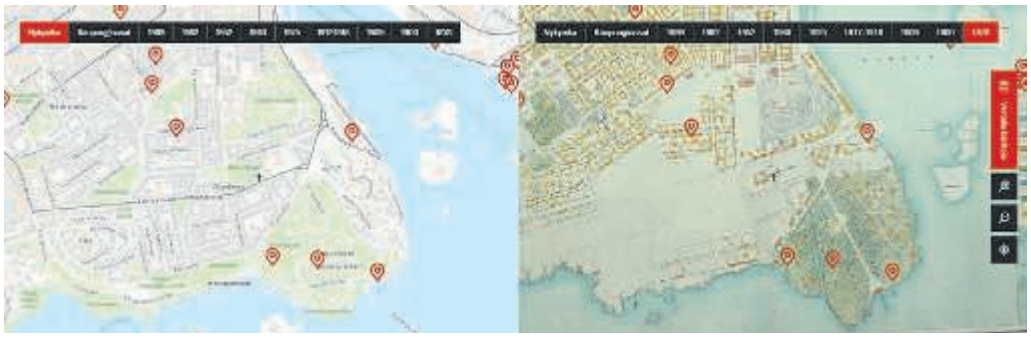

HELSINGIN KAUPUNGINARKISTO JA ESRI/HELSINGIN KAUPUNKI

Historia.helsinki-palvelu sisältää karttatyökalun, jonka avulla voi seurata sijaintiaan sekä nykyisellä että historiallisella kartalla. Näin voi kätevästi ja konkreettisesti huomata muutokset kaupunkikuvassa.

”Sivustolla on monipuolisia artikkeleita historiallisilla kuvilla ja videoilla höystettynä. Karttaselaimella voi etsiä kuvia, artikkeleita ja videoita tietyltä alueelta ja vertailla historiallisia karttoja. Hakutoiminnot ovat monipuoliset. Sivusto on suunnattu kaikille Helsingin historiasta kiinnostuneille”, kertoo sivuston päätoimittaja **Marko Halonen**.

Palvelusta voi etsiä aineistoja historiallisen teeman, ajan ja paikan mukaan tai vain tutkia aineistoja sattumanvaraisesti.

MILLAINEN ON HELSINKI?

471-vuotias Helsinki on pärjännyt hyvin. Siitä on tullut paitsi maan pääkaupunki ja sen myötä hallinnollinen ja poliittinen keskus myös liike-elämän ja kulttuurin tärkein paikka Suomessa. Helsinki on ylivertainen väkiluvultaankin (656 920) ja yritysmäärältään (yli 50 300). Helsingin kaupunki organisaationa on jo itsessään maan suurin työllistäjä (39 150 työntekijää).

Talouskin on kunnossa, ja kaupunki investoi paljon – vuoden 2020 tilinpäätöksen mukaan yli miljardilla eurolla.

Valtaosa Helsingistä on vettä: 715 neliökilometrin pinta-alasta 500 neliökilometriä on merivesialueita ja vajaa neliökilometri sisävesialueita. Noin 214 neliökilometrin maa-alasta on viheralueita noin 8 500 hehtaaria. Kaupunginosia on 60. Uusia asuinalueita rakennetaan, asuntoja on yli 371 000.

Keitä me oomme stadilaiset

Helsinkiläisiä on lähes 657 000. Yli puolet on naisia ja muualta muuttaneita. Moni asuu yksin.

Tiina Kotka · Helsingin kaupunki ja Lea Hult

Sukupuoli- ja Ikäjakauma

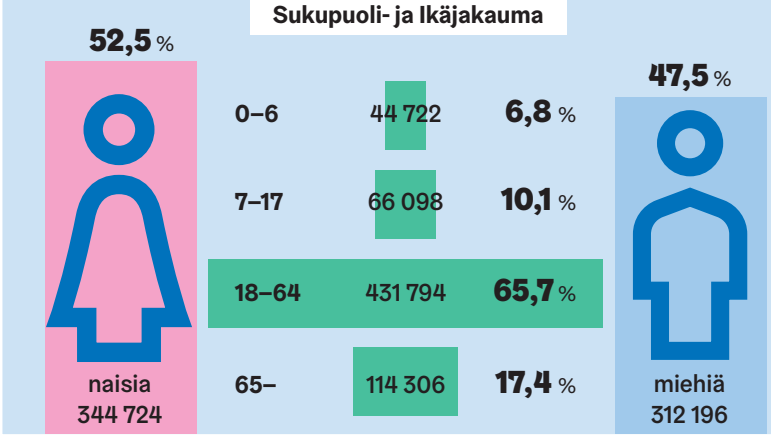

Syntymäpaikka

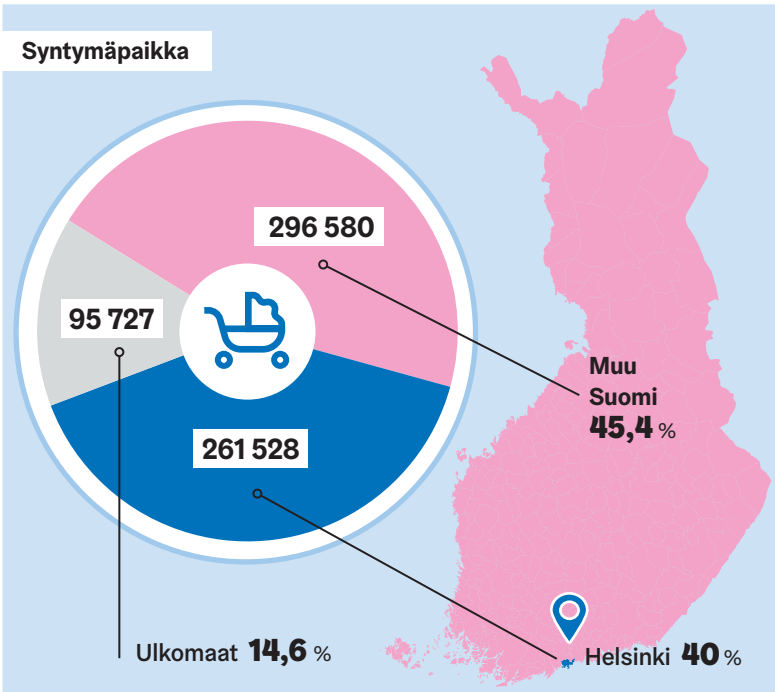

Työpaikat

SUURIMMAT TOIMIALAT 2018 (YHTEENSÄ 409 246 TYÖPAIKKAA)

Koulutustausta

(15 vuotta täyttänyt väestö)

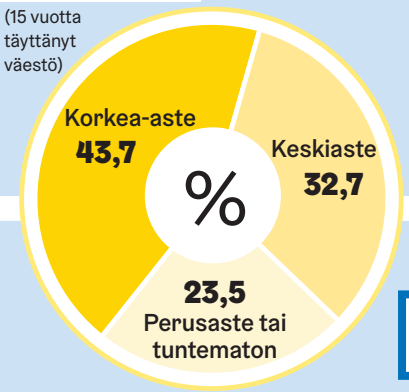

Valtionveron alaiset tulot / tulonsaaja

Äidinkieli

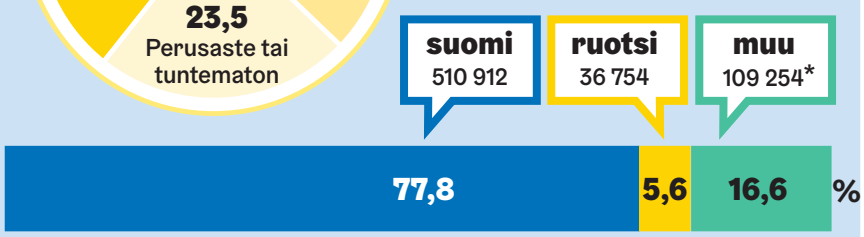

* mm. **venäjä 2,9** % (19 032) · **somali 1,8** % (11 982) · **viro 1,6** % (10 289) · **arabia 1,3** % (8 376)

Vakaumus

	henkilöä
Evankelisluterilainen kirkko ja muut luterilaiset	335 524
Uskontokuntiin kuulumattomat	290 410
Ortodoksinen kirkkokunta ja muut ortodoksit	11 088
Islamilaisseurakunnat (rekisteröidyt)	6 520
Katolinen kirkko	4 061

POIMINTA SUURIMMISTA RYHMISTÄ

Kotitalouden henkilömäärä

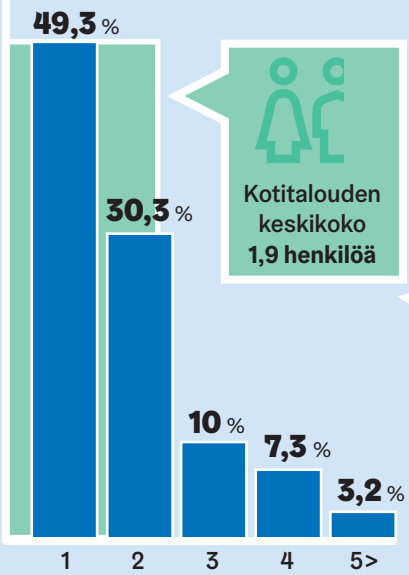

Asuntokoko

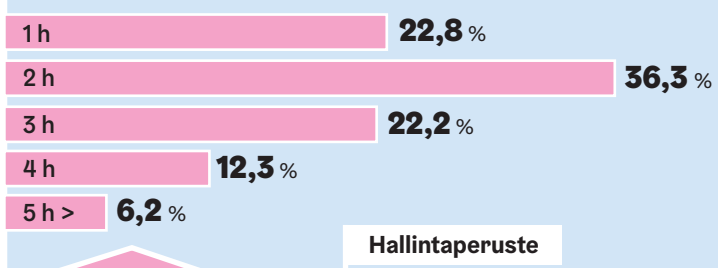

Asuntojen keskikoko **63,3** m²

Pinta-ala/henkilö **34,2** m²

Hallintaperuste

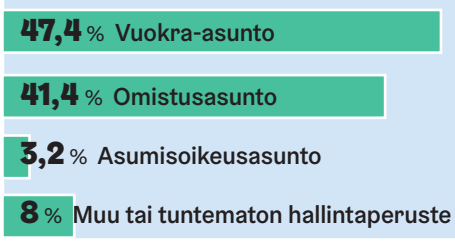

Talotyyppi

Asuntoja rakennettiin eniten 1960-luvulla (60 721 kpl).

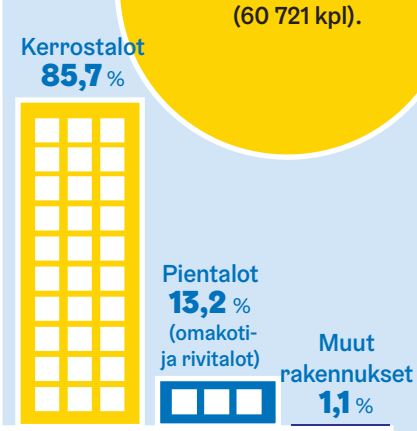

LÄHTEET: HELSINGIN TILASTOLLINEN VUOSIKIRJA 2020 JA TILASTOKESKUS

32 **Ota yhteyttä!**
Täältä saat tietoa kaupungin palveluista

Koronapandemian vuoksi tarkista päivittyvät tiedot osoitteesta hel.fi.

Helsingin kaupunki
p. 09 310 1691 (vaihde), hel.fi
Henkilöt ja toimipaikat: numerot.hel.fi

Helsinki-info
Tietoa kaupungin palveluista ja maahanmuutto-asioista, p. 09 3101 1111, chat: hel.fi
ma–to klo 9–16, pe klo 10–15.

International House Helsinki (IHH), neuvonta,
Lintulahdenkuja 2, ma–to klo 9–16, pe klo 10–16.

Keskustakirjasto Oodin neuvontapiste,
Töölönlahdenkatu 4, ma-pe klo 10–18.

Alueelliset neuvontapisteet:
Kontulan kirjasto, Ostostie 4, ma klo 14–18.
Kanneltalo, Klaneettitie 5, ti klo 14–18.
Malmin kirjasto, Ala-Malmin tori 1, to klo 14–18.
Itäkeskuksen Maahan muuttaneiden työnhakutori, Asiakkaankatu 3 A, 4. krs, pe klo 10–15.
Lisätietoa: neuvonta.hel.fi

Digineuvontaa (digituki.hel.fi)
Digitukiea saa maksutta mm. tietokoneen, älypuhelimen, tabletin ja älytelevision käyttöön.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Terveysasemat
Terveysasemakohtaiset numerot ja chat osoitteessa hel.fi/terveysasemat

Omaolo
Oirearviot osoitteessa omaolo.fi

Päivystys
Kun oma terveysasema on kiinni, soita ensin Päivystysapuun, p. 116 117

Terveysneuvonta
Tietoa Helsingin terveyspalveluista ja terveysneuvontaa 24/7, p. 09 3101 0023

Koronaneuvonta
Tietoa koronaviruksesta ja koronatestiaikoja p. 09 3101 0024 (ma–su klo 8–18) tai omaolo.fi

Koronarokotuksen ajanvaraus
p. 09 3104 6300 (ma–pe klo 8–16)
koronarokotusaika.fi

Neuvolat
Arkisin klo 8–14, p. 09 3105 5530. Neuvoloiden keskitetty puhelinpalvelu toimii takaisinsoittopalveluna (soitot arkisin klo 8–16).
Chat: hel.fi/perheentuki (ma–pe klo 10–12)

Hammashoito
Ajanvaraus p. 09 3105 1400 ma–to klo 7–18 ja pe klo 7–15, takaisinsoittopalvelu.
Kiireellinen hammashoito, p. 09 3105 1400 ma–pe klo 7–14. Iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhinä kiireellinen hoito on Puistosairaalassa (Stenbäckinkatu 11). Ajanvaraus p. 09 4717 1110 ma–pe klo 14–21, la–su ja arkipyhinä klo 8–21.
Soita ennen päivystykseen menoa, jotta hoidontarpeen kiireellisyys voidaan arvioida.
Chat: hel.fi/hammashoito (ma–pe klo 8–15)

Seniori-info
p. 09 3104 4556 (ma–pe klo 9–15)
seniori.info@hel.fi, chat: hel.fi/seniorit

Sosiaalipalvelut
Sosiaalineuvonta p. 09 3104 4400
ma–pe klo 9–16, chat: hel.fi/sosiaalineuvonta
Sosiaalipäivystys iltaisin ja viikonloppuisin p. 020 696 006

Kriisipäivystys
Äkillisissä kriisitilanteissa 24/7
p. 09 3104 4222

KASVATUS JA KOULUTUS

Päiväkodit, perhepäivähoito, leikkipuistot, peruskoulut, lukiot ja ammatillinen koulutus
Neuvonta p. 09 3104 4986 (ma–pe klo 10–12 ja 13–15), hel.fi/kasvatuksen-ja-koulutuksen-toimiala

ASUMINEN

Vuokra-asunnon haku
Työpajankatu 8, ma–ti klo 8.15–12, ke–pe klo 12–15.
Puhelinpalvelu: 09 3101 3030, ma–ti klo 12.30–15.30, ke–to klo 9–12, pe klo 12–14.
Chat: asunnonhaku.hel.fi (ma–to klo 9–15, pe klo 12–15). Sähköposti: asunnonhaku@hel.fi

LIIKENNE JA KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

HSL joukkoliikenne
Rautatieaseman palvelupiste länsisiivessä, Elielinaukio 3 ja puhelinneuvonta 09 4766 4000 ma–pe klo 7.30–19, la-su klo 9.30–17.

Kadut, viheralueet ja pysäköinti
Puhelinpalvelu 09 3102 2111 (ma–to klo 8.15–16, pe klo 12–15), Palvelupiste Työpajankatu 8 (ma–ti klo 8.15–12, ke–pe klo 12–15), hel.fi/palaute.

YRITTÄMINEN

Neuvontapalveluja yrittäjille sekä yrittäjiksi aikoville
NewCo Helsinki, p. 09 3103 6360
newcohelsinki.fi

MATKAILU

Matkailuneuvonta
Helsingin päärautatieasema, Länsisiipi, Elielinaukio 3 (kiinni toistaiseksi, avoinna yleensä ma–pe 9.30–17.30, la–su ja pyhinä klo 10–16).
Puhelinpalvelu 09 3101 3300,
chat: MyHelsinki.fi (ma–pe klo 9–16),
helsinki.touristinfo@hel.fi.
Sähköiset palvelut ovat avoinna arkisin klo 9–16.

VALDE VIHERKOSKI/LIISA RÖNNHOLMIN KOTIALBUMI, MOJO ERÄMETSÄ

Mojo Erämetsä on ottanut kuvan Oulunkylästä samasta paikasta, jossa Valde Viherkoski kuvasi vuonna 1926 hiihtäjän.
Erämetsä on yhdistellyt kuvia – ja samalla aikakausia – teokseensa *Täti hiihtää nyt*.